JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

Aº. 1857. Woensdag 21 October. Nº. 84

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » *Java* . . . . » 15,—
» » » » *Buitenbezittingen* , » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt [illegible] Woensdag en Zaterdag van elke [illegible] voor politie.

De prijs der Advertentiën is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden. Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit 's lands dient, met behoud van regt op pensioen, de assistent der 1ste klasse bij de indigokultuur *G. W. Cloris.*

Eervol, wegens vertrek, uit de betrekking van lid in den raad van justitie te Ternate, *B. H. J. Rijks*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid in den raad van justitie te Ternate, *E. W. T. F. Pruisser*, kapitein militair commandant aldaar.

Tot lid in den raad van justitie te Banda, *J. W. Hoeke*, perkenier aldaar.

Tot lid der hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indie, *G. Wassink*, chef over de geneeskundige dienst; met bepaling, dat hij als oud lid, met behoud van anciënniteit, zitting zal nemen.

Tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Samarang, de controleur van dat middel te Soerabaija *J. M. Admiraal.*

Tot controleur der inkomende en uitgaande regten te Soerabaija, de boekhouder bij den ontvanger van dat middel te Batavia *A. Brunting.*

Tot controleur der inkomende en uitgaande regten te Samarang, de assistent-resident van Aijer Bangies en Rau (Sumatra's Westkust) *L. van der Vinne.*

Tot 2den commies bij de algemeene rekenkamer, *C. H. Fleur*, laatst commies op het residentie kantoor in Madioen thans op wachtgeld.

Bevorderd:

Tot onder-commies der 1ste klasse bij de recherche te Batavia, de onder-commies der 2de klasse *J. H. Berckenkamp.*

Magtiging Verleend:

Tot het uitreiken aan den gepensioneerden dirigerenden officier van gezondheid der 2de klasse *W. Hester*, eener akte van toelating tot de uitoefening der genees-en heelkundige praktijk te Batavia.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures, bij het Cader der Landelijke Inkomsten en Cultures,

Is geplaatst:

In de residentie Kediri, de controleur der 1ste klasse *J. A. L. Steijn Parvé*, laatstelijk ambtenaar op wachtgeld.

Zijn overgeplaatst:

Uit de residentie Preanger Regentschappen naar de residentie Samarang, de controleur der 3de klasse *P. G. N. Dessauvagie.*

Uit de residentie Samarang naar de residentie Preanger Regentschappen, de controleur der 3de klasse *F. Beijerinck.*

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de directeur van het groot militair hospitaal te Weltevreden (militair ambtenaar der 1ste klasse) *H. Volmer.*

Benoemd:

Tot chef van het 2de bureau der geniedirectie, de majoor der genie jhr. *F. J. H. Gevers.*

Overgeplaatst:

Bij de geneeskundige dienst op Banka, de officier van gezondheid der 3de klasse *J. W. Cramer*, behoorende tot het garnizoen te Willem I, thans te Batavia.

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaya, de officier van gezondheid der 2de klasse *J. R. Hessig*, behoorende tot de geneeskundige dienst te Palembang.

Advertentien.

Overvoer van Steenkolen naar Gorontalo.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door den resident van Soerabaya op Dingsdag den 10den November 1857, te Soerabaya eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer gedurende den aanstaanden westmousson, van Banjermassing naar Gorontalo van 200 ton steenkolen.

Veiling van ze[illegible] duizend picols Gouverne[illegible]nts suiker.

De directeur der produ[illegible] en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Maandag den 7den [illegible]ember aanstaande, des voormiddags ten tien ure, door het ve[illegible]ntoor te Batavia aan het lokaal der Beurs, ten zijnen overst[illegible] in het openbaar zullen worden verkocht: zestig duizend pi[illegible]suiker van het standmonster no. 18, liggende in 's lands pakh[illegible] te Soerabaija, en zulks op de navolgende voorwaarden.

Art. 1. De suiker, af[illegible]t in gewone kraudjangs, en hoezeer bij de inname voor no. [illegible] gekeurd, wordt echter verkocht op monsters, die bij den ver[illegible] aan gegadigden zullen worden vertoond.

Art. 2. Ingeval over [illegible]aliteit der Suiker bij aflevering geschil mogt ontstaan, wor[illegible] Suiker op de plaats gekeurd door daartoe door den resident [illegible] Soerabaya en den kooper aan te wijzen drie deskundigen, [illegible]er beslissing beide partijen zich onderwerpen.

Art. 3. Mogt bij die[illegible] worden bevonden dat de Suiker niet aan het monster [illegible], dan wordt voor elk nummer wat dezelve beneden het mon[illegible] mogt worden gekeurd, door het gouvernement toegestaan ee[illegible]rting van een halven gulden per picol.

Art. 4. De tarra wor[illegible]aar handelsgebruik geconstateerd en vastgesteld.

Art. 5. Behoudens het [illegible]alde bij art. 6, zal de betaling van het gekochte moeten ge[illegible]en, binnen twee maanden na den dag der veiling, in de vo[illegible] Nederlandsch Indie wettige betaalmiddelen, bedoeld bij staat[illegible] 1854 no. 62, te Batavia, Samarang of Soerabaija, naar de ke[illegible]der koopers, zonder bij berekening van vendusalaris, doch [illegible]betaling van een per mille voor de armen ten laste der koop[illegible]

Bij gebreke van betal[illegible]nen den bepaalden tijd, wordt door koopers, voor iedere m[illegible] vertraging, eene boete verbeurd van 2 ten honderd, zullende [illegible] een gedeelte van eene maand voor eene geheele maand word[illegible]rekend.

Art. 6. De Suiker [illegible]innen twee maanden na den dag van verkoop aan 's lands pa[illegible]en te Soerabaya worden in ontvangst genomen.

De aflevering vindt p[illegible]op vertoon van het bewijs van betaling.

De risico van brandsch[illegible]als anderzins is geheel en uitsluitend voor rekening van den k[illegible].

Art. 7. Wanneer de [illegible] na omzekomst van twee maanden niet door den kooper [illegible] zijn ontvangen, blijft de risico ook wat de kwaliteits vermin[illegible] betreft, geheel voor zijne rekening, en betaalt hij bovendien [illegible]t per picol suiker voor elken dag als pakhuishuur.

Binnen drie maanden [illegible] ontvangen zijnde, wordt de suiker voor rekening van den [illegible] op nieuw verkocht.

Art. 8. De opveiling [illegible]dt bij kavelingen van 500 picols.

Dingsdag den 27sten O[illegible] des voormiddags ten 9 ure, zal in den dalm van den regent van Pasoeroean, openbare aanbesteding worden gehouden, voor de levering gedurende 1858, van de navolgende benoodigheden: te weten:

1ste perceel.

51,300 amst. pd. rijst ten dienste van het corps pradjoerits.

2de perceel.

24 bottels dempelolie voor de brievenposterij.

3de perceel.

10,950 pd. rijst.
1,800 » drooge visch.
52 bottels versche klapperolie.
12 kleine vademen brandhout voor de kruisboot no. 27.

4de perceel.

De voeding van gevangenen en kettinggangers, benevens de levering van 828 bottels olie ter verlichting der gevangenissen te Pasoeroean en Malang.

VOORWAARDEN der uitbesteding voor den overvoer van koffij, van Padang-Sidompoeang (afdeeling Ankola) naar het pakhuis te Djaga-Djaga, en van daar over zee naar de pakhuizen te Padang.

Op Maandag den 28sten December 1857, des morgens om 10 ure, zal door den gouverneur van Sumatra's Westkust, op het residentie-kantoor te Padang, in het openbaar worden uitbesteed de overvoer van gouvernements koffij, uit de binnenlandsche pakhuizen te Padang-Sidompoeang (district Ankola) naar het pakhuis te Djaga-Djaga, en van daar over zee naar Padang.

Postkantoor. Landmail van October.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert belanghebbenden, dat, de 2de mail stoomer in Oct. den 26sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zondag den 25sten October aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Riouw, en Riouw.

Vendutiën

Donderdag 22 October, ten huize van den Hoog Welgeb. Heer Baron *A. H. W. de Kock*, Lid in den Raad van Ned. Indië, op Rijswijk, door *Gebr. Roselje & Co.*

Woensdag te voren te bezigtigen.

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Vrijdag 23 October, voor het woonhuis van den weledgestr. heer Mr. *M. P. A. Coster*, op Slemba, door *Abeelen, Dennison & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *van Sloten, Morgan & Co.*

Zaturdag 24 October, aan de beurs, door den deurwaarder *J. C. de Heus.*

Maandag 26 October, ten huize van wijlen den majoor der artillerie *Feuilleteau de Bruijn*, door den commissaris *G. Kuskij.*

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Dingsdag 27 October, wegens voorgenomen vertrek, ten huize van den heer *W. Retgers*, te Weltevreden, naast de gouvernements school, door *Gebr. Roselje & Co.*

Zondag te voren te bezigtigen.

Vertrekkende Personen.

Mr. *J. W. van de Laar.* — *P. J. Kocken* en echtgenoot; *L. F. Coester.*

Advertentiën.

Getrouwd:

J. F. HACKMAN ASSCHENBERGH
met
H. E LEVERT.

SOERABAYA 8 *October* 1857. (3129)

Getrouwd:

J. B. WESTENBERG
met
M. C. F. BEKKING.

GRISSEE 10 *October* 1857. (3145)

Getrouwd:

TH DEIGHTON
met
A. ANTONIA,
de moeder Zijner Kinderen.

SAMARANG 14 October 1857. (3153)

Getrouwd:

LIVINUS MEIJER
met
Jonkvrouwe FLORENTINA WILHELMINA JOHANNA FRANCINA GOLDMAN

BATAVIA. 15 *October* 1857. (3169)

MARGARETHA. (*vervolg.*)

Niettemin zag de verstandige schepen zeer spoedig in, hoe het daarmee stond; het verdroot hem, dat zijn meisje nog tot hare eerste communie op de schoolbanken zou zitten, zonder daar verder iets voor haar volgend leven wezenlijk dienstig op te doen. Zoo ontwerp hij een plan en ging dadelijk tot de uitvoering over. Deels onder het glas in de herberg, deels in gesprek met de vrouwen der rijkere gemeenteleden werkte hij daarover en spoedig wist hij een tien of twaalf tal familien voor 't zelve te winnen. Men moest namelijk een gestudeerd man voor een paar jaren naar het dorp zien te krijgen, om een twintigtal kinderen in al dat gene te onderrigten, wat zij op de dorpschool niet leeren konden. Een paar boeren hadden hunne zoons tot de studie bestemd; verscheiden vrouwen wenschten aan hare dochters eene eenigzins steedsche opvoeding te geven. De schepen bood aan, den toekomstigen leeraar bij zich in kost en inwoning te nemen, enkel reeds wijl dat hem gelegenheid zou geven, om zich in zijne vrije uren met een beschaafd man te onderhouden; de verdere gezinnen zouden een klein schoolgeld betalen, dat echter, toen men naderhand de hoofden der leerlingen telde, wel driemaal zoo groot was, als het loon, waarmede de adel zijn eerste bediende onder den naam van gouverneur of huisonderwijzer pleegt te bezoldigen.

Toen dit bepaald was, ging de schepen zelf naar de naburige universiteitsstad, vroeg den eersten den besten student, dien hij op straat ontmoette, naar den knapsten professor, dien de academie voor de talen had, en stapte regelregt op diens huis aan. De beroemde philoloog, bij wien hij gebragt werd, zag den kieleman eerst verbaasd aan bij zijn verzoek, om hem den kundigsten onder zijne studenten als boerenhuisonderwijzer aan te bevelen; doch toen hij hem zijn verstandig plan in korte, heldere bewoordingen hoorde uit een zetten; en vervolgens met bevreemding het bedrag van het aangeboden inkomen vernam, gaf hij hem dadelijk een zeer bekwamen jongeling op, die na afloop zijner studiën juist onverzorgd was, en dienzelfden avond reeds keerde de schepen met den nieuwen leeraar naar zijn dorp terug.

De keus was goed getroffen. De jonge man had zich op de universiteit naar ligchaam en geest gezond en krachtig ontwikkeld, helde niet tot de steedsche oververfijning over en, zelf boerenzoon, schikte hij zich in het eenvoudig, schoon rijkelijk leven bij den schepen in huis uitmuntend goed. De jongens onderwees hij in 't latijn en in de verdere vakken, en bragt hij zoo ver, dat de meesten later bij 't overgaan op het gymnasium een paar klassen oversprongen; de meisjes kregen, gezamenlijk met de knapen, grondig les in de moedertaal, de aardrijks-, landen en volkenkunde en in de geschiedenis. Van de naaste molenvlieten en beekjes, van de overal zigtbare naburige heugten uitgaande, voerde hij de verbeeldingskracht en de begrippen zijner jeugdige kweekelingen in 't Aardal, naar den Rijn, naar de zee over, en zoo verder in alle landen en heerlijkheden rond; dan eerst begon hij van de lotgevallen der menschen op basen bol te verhalen. Hij was een dier bevoorregte menschen, bij wie alle wetens dadelijk in beoefening, al wat verder is in 't naast bij gelegene overgaat, en de onstuimige moed en vrijheidszucht, waarmede hij het tegenwoordige hervormen wilde, zette aan zijne verhalen uit de geschiedenis een gloed bij, die als vurige menschen — en vaderlandsliefde in de jeugdige harten drong. Het tintelend oog hing zelf de oude schepen in deze leeruren aan den mond des mannelijken jongelings, en niet minder was dit met de kleine Margareet het geval.

Het gemoed van het meisje is week en voelt zich tot al wat zacht is heengetrokken, zoo lang het jong blijft. Verliest het dit eerste jeugdige waas, ontwaakt het scherper toetsende en onderscheidende verstand, dan wordt de vrouw, wijl haar denken zich meest al op geene edele en groote stoffen rigt, nietig, kleingeestig, persoonlijk — waarnemend en ligt scherp, boosaardig en gemeen. Is nogtans aan die aanvankelijke warmte

Voorspoedig bevallen van eenen — ZOON — de echtgenoote van

(3188) STODDERINGH.

BENKOELEN, *den* 2 *October* 1857.

Bevallen van eenen ZOON, *J. A. Reijnhart, Leidelmeijer.*

2 *October.* (3138)

Bevallen van eenen ZOON, *A. M. Taunay, Kühn.*

KOETO ARDJO, 11 *October* 1857. (3182)

Bevallen van **twee** ZOONS *Henriette Wilhelmina Art de Jong,* geliefde echtgenoote van

(3113) JAN LAMBERTUS VAN HEK.

BATAVIA, 15 October 1857.

Op den 18 October jl. beviel voorspoedig van eene DOCHTER *E. Fuchter* geboren *Slebes Brunner.* (3166)

Heden overleed mijnen geliefden Echtgenoot, *W. F. Fonteijn*, in leven onder commies der 1ste klasse bij de inkomende en uitgaande regten, te Batavia, in den ouderdom van ruim 58 jaren.

Debiteuren en Crediteuren worden verzocht uiterlijk binnen den tijd van drie maanden na dato dezes, aangifte of betalingen te doen aan

de Testamentaire Executrice,

(3132) E. S. FONTEIJN,

BATAVIA, geboren *Rudolph.*

den 13 *October* 1857.

Heden overleed ons jongste kindje *Wijtsia Anna Adriana.*

(3123) MR. R. A. EEKHOUT.

S. M. L. EEKHOUT,

BATAVIA, 14 *October* 1857. *de Waal.*

Eenige Kennisgave.

Het heeft den almagtigen God behaagd heden morgen tot zich te nemen, onzen zeer geliefden Zoon *Joseph*, in den ouderdom van 24 jaren en 7 maanden, na een kort doch smartelijk lijden.

Vrienden en bekenden, die den overledene hebben gekend, zullen kunnen beseffen hoe smartelijk dit verlies voor het ouderen hart is.

A. L. LEIDELMEIJER.

J. C. LEIDELMEIJER,

geb. *van Sprew.*

BATAVIA,

15 *October* 1857.

Eenige Kennisgeving. (3139)

Op den 17 dezer overleed aan een kortstondige doch hevige ziekte de heer [illegible] (3155)

VENDUTIE

op Donderdag den 22sten October 1857,

voor het Commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*,

à 4 pCt. Vendusalaris,

van 10 kisten Hoofddoeken, Chitzen, Sarongs, Zijden Vesten stoffen, een stel Horologiemakers gereedschappen, Horologieveeren en Glazen, Aardewerk, Porceleinen Theeserviezen, Tafelserviezen, 100 vaatjes Boter, Roode Wijn, Azijn op fust. Provisiën in kleine kavelingen, een partijtje Foelie en Notenmuscaat, 60 vaten Pilot Brood,

en zonder reserve,

300 karaat SMARAGDEN, enz. (3131)

Vendutie

op Donderdag den 22 October 1857,

ten huize van den Hoog Welgeb. Heer Baron **A. H. W. de Kock,** Lid in den Raad van Ned. Indië, op Rijswijk, door *Gebr. Roselje & Co.*,

van divers Meubilair, Europesche Rijtuigen, goed gedresseerde Rij- Bendij- en spannen Wagenpaarden, eene zoo goed als nieuwe Piano, een Melodium, divers Zilver- en Glaswerk, Porcelein, eene fraaije collectie Bloemen in potten, etc. etc.

Op Woensdag te voren te bezigtigen. (3156)

Op de Vendutie van Donderdag van Abeelen, Dennison & Co.,

zullen voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

9 fusten ZUIVERE KLAPPEROLIE,

wegende ca. [illegible] picols. (3173)

Vendutie

op Vrijdag den 23 October 1857,

à 4 pCt. Vendu Salaris.

Voor het commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*

van een factuur Engelsche messen, scharen, pennemessen, tafelmessen, hartsvangers, handzagen, scheermessen, etc., 150 picols gezuiverde klapperolie, 180 stuks balken van 18 tot 21 voeten lang, ijzeren ledikanten, geelkoper, meubelen, provisiën en dranken, en ten 11 uren precies van de ondervolgende vastigheden, als:

1	perceel gelegen aan de groote rivier,	verp.	No. 3444.
1	» » » »	»	» 668.
1	» » Soeka Boemie	»	» 5288.
1	» » » »	»	» 5870.
1	» » » »	»	» 5286.

Voorts nog 1 opstal, gelegen op Parapattan, en 1 prauw groot 14 koijangs, niet toebehoorende tot het Tjunia veer alhier. (3144)

Op de Vendutie van Vrijdag zullen alsmede worden verkocht.

Eene groote partij brillanten en diamanten, rozenolie en melatie-olie,

dit een en ander ZONDER RESERVE.

(3178) VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.

Op de Vendutie van Vrijdag 23 dezer, zullen alsmede wegens vertrek worden verkocht:



40 paarden meest allen overwalsche, waaronder rijpaarden, bendiepaarden en wagenpaarden, toebehoorende aan den Heer A. Menzies van Koeripan.

(3177) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 23sten *October* 1857,

voor het maandhuis van [illegible] Gestr. Heer Mr. [illegible] Coster [illegible], door *Abeelen, Dennison & Co.*,

van drie Spannen goed gedresseerde en bijzonder hardloopende Overwalsche Wagenpaarden, een goed gedresseerd Sandelwood Rijpaard.

Voorts:

van een zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande in, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen. Een ameublement van Mahoniehout, een stel antique meubelen, eene zeer welluidende Piano, Kasten, Ledikanten, Martevanen, enz., enz. (3158)

Op de Vendutie van Vrijdag den 23 dezer:

ten huize van Mr. **Coster** zullen mede, wegens vertrek, worden verkocht:

twee bijzonder hardloopende overwalsche Bendiepaarden.

(3163)

Hout-Vendutie

op Maandag den 26 *October* 1857,

à 2 pCt Vendu Salaris,

door *John Pryce & Co.*, op het Heemradenplein.

Van eene partij **Jattiehouten, Balken** en **Doodkistplanken.** (3175)

VENDUTIE

op Dingsdag den 27sten October 1857,

wegens voorgenomen vertrek, ten huize van den heer **W. Retgers**, op Weltevreden naast de Gouvernements school, door *Gebr. Roselje & Co.*

van eenen netten en wel onderhouden inboedel, bestaande uit divers Meubilair, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Porcelein-, Kristal- en Pleetwerk, Rijtuigen, Paarden, enz., enz.

Op Zondag te voren te bezigtigen. (3181)

Op Woensdag 28 October 1857,

zullen de ondergeteekenden op Vendutie *zonder reserve* verkoopen

à 4 pCt. Vendu-Salaris,

Eene Factuur fraaije HANG-, TAFEL-, MUUR-, KANTOOR- en PIANO LAMPEN.

(3182) GEBR. ROSELJE & Co.

Verkoop van Paarden,

In het laatst dezer maand, op een' nader te bepalen dag, zullen de Ondergeteekenden, op het Koningsplein bij de Races Loods, wegens vertrek in Vendutie verkoopen:



Een twintigtal fraaije Bastaard **MERRIES**, met en zonder veulen, waaronder 5 goedgedresseerde Spannen, diverse goedgedresseerde **Rijpaarden**, eenige 1 en 2 jarige **Veulens**, en eenen prachtigen **Arabischen Hengst** (vader der hiervoor gemelde Veulens).

Allen toebehoorende aan den Heer *O. M. Roberts van Son.*

(3157) GEBRS. ROSELJE & CO.

Vendutie

op Vrijdag den 30 October 1857,

tegen 4 pCt. Vendu Salaris,

aan 's Lands Marine Werf alhier, door *John Pryce & Co.*,

van Z. M. voor de dienst afgekeurde korvet

BOREAS,

metende ongeveer 380 Last, met drie masten, boegspriet, onderwand, een anker en ketting en 2 metalen pompen, thans liggende bewesten de haven, benevens eenige afgekeurde Marine-benoodigheden,

verder:

van de voor de dienst afgekeurde Gouvernements [illegible] Schooner,

lang 60 vt., breed 14 vt. en diep 6 vt., liggende aan de kleine boom alhier. (3115)

Op de Vendutie aan 's Landwerf zullen mede verkocht worden;

diverse afgekeurde goederen uit de Marine Pakhuizen, waaronder

circa 20,000 pond oud koper

en een aanzienlijke partij

metalen gewigten.

(3174) JOHN PRYCE & Co.

PUBLIEKE UITBESTEDING.

Op Donderdag den 12den November aanstaande, des morgens ten 10 ure zal bij den Heer **J. F Heckler** te Indramaijoe, ten overstaan van den waarnemenden notaris aldaar, voor het jaar 1858 of meer jaren publiek aan den minst nemenden worden uitbesteed: **Het transport van p. m. 50,000 picols Rijst van de rijstpelmolen Boedhi Radja te Karang Ampel naar Dadap**

De voorwaarden dier uitbesteding liggen bij den Heer **Heckler** en den Heer Assistent Resident, waarnemenden notaris **Niepce** te Indramaijoe ter inzage. (3151)

---

eene gedachte aangeboden, zijn het kind dingen en krachtige personen bekend geworden, dan vindt de jeugd van geest en gemoed in deze herinneringen een steun, het rijpende denken daalt niet tot het kleine en alledaagsche af, en al de kracht, die in de vrouwelijke natuur ligt, spant zich in tot navolging dier groote menschen en hunne edele daden. Zulk eene vrouw wordt sterker in haren vasten wil en tot meer opoffering voor wat zij als pligt erkent bekwaam, dan de krachtigste man.

Margaretha leerde uit dit onderrigt, wat doorgaans weinig vrouwen begrijpen, dat de pligt meer is dan het gevoel, het beroep gewigtiger dan de neiging. Dat gaf haar in alles, wat zij deed, ook in 't kleinste, eene sterkte van wil, die bij anderen vrouwen in berispelijke eigenzinnigheid zoo ontaard zijn. Zij echter had kennis en inzigt genoeg, om haar willen slechts op datgene te rigten, wat des willens waard was. In al 't overige bleef Margareet een kind van het land, gelijk alle overige dorpmeisjes. Twee moeders uit de buurt, 's kosters en der chururgijns vrouw, gaven hunne dochters, toen deze aankomende meisjes werden, steedsche hoeden, omslagdoeken en parasols te dragen, en eene rijke boerin zond de hare zelfs voor een jaar op eene "voorname kostschool in de stad," om fijne manieren te leeren," gelijk 't goede mensch zich uitdrukte. Zoo iets zou de schepen nooit toegelaten en Margareet zou het zelve nooit gewild hebben. In den zomer ging zij met de meiden uit melken en hooijen; 's winters spon zij. Alhoewel zij in hare vrije uren onze beste schrijvers las en die beter verstond dan weinig damesje in de stad, sprak zij toch met iedereen het krachtig dialect, waaraan de Rijnlanders zoo zeer gehecht zijn. Ook hare dragt bleef die van het land, alleen op zondag en bij feestelijke gelegenheden droeg zij den kostbaren, schoon voor stand en landaard passenden tooi, waarin de rijke hoevenaarsdochters aan den Rijn zich zoo wonder goed voordoen en die haar vooraf, wie het evenmin aan middelen als aan smaak ontbrak, boven anderen tot haar voordeel kleedde.

Zulk een meisje werd Margareet, niet juist fijn of bijzonder schoon en bevallig, maar krachtig naar lijf en ziel, liefelijk en frisch, als een volle meiroos. Wijl zij ernstiger en mannelijker dan de meeste andere deernen was, hielden de knapen van het dorp haar voor trotsch, en welligt was zij dat ook. Vreemde manieren echter had zij niet, zij was los en ongemaakt en bij den dans wist zij tusschen rijke en arme jongens geen onderscheid.

De eenige zoon van den schout was als speelmakker met haar opgevoed en had later ook met haar het onderwijs van den candidaat genoten. Niet alleen had hij de rijkste erfenis in het dorp te wachten, maar hij was ook de knapste en kloekste jongen van allen, levendig, opgewekt en altijd vlijtig bij het werk. Nikola was een uitnemend scherpschutter; ook de naburige adelijke grondbezitters namen hem gaarne op de jagt mede, en wie met den ouden, sukkelachtigen schout zaken uitstaande had, deed die het liefst met den vluggen, voortvarenden zoon af. Dat hij knap was, had niemand durven betwisten, en hijzelf wist dat het best, ook als de meisjes het hem niet te verstaan hadden gegeven. Eene sterke neiging tot ijdelheid had reeds de candidaat, die hem onderrigt gaf, vruchteloos bij den knaap zoeken te keer te gaan; hij was veel keuriger op zijne kleeding, dan een zijner kameraden, en op zijn aandrijven had de schout bij eene vertimmering de hoofdkamer van zijn huis niet weder willen laten aanwitten, maar met nieuwerwetsch behangsel bekleeden, en ze van dure mahoniehouten meubels voorzien.

Het gevoel van wederkeerig erkende meerderheid had Nikola en Margareet reeds vroeg tot elkander getrokken, en toen zij ouder werden, hield iedereen voor zeker, dat zij wel eens een paar worden zouden. Wie hadden in 't gansche dorp ook beter voor elkaar gepast? Tot eene stellige verklaring was het tusschen hem beiden echter nog niet gekomen.

Het jaarlijksche dorpsfeest van het vogelschieten kwam. In den vroegen morgen trokken tamboers en pijpers door alle straten, door een hoop juichende kinderen

Met toestemming van den Heer Resident.

VIJFDE SOIREE MUSICALE,

gegeven door CALMER en RYCKMANS,

op Vrijdag den 23 dezer,

in de Zaal van den Schouwburg, des avonds ten acht ure precies.

Programma.

Eerste Deel.

Ouverture »Felsenmühle."
Duo voor Piano en Viool.
Lied van *Marschner.*
Trio van *de Beriot.*

Tweede Deel.

Ouverture »Jessanda."
Nocturne van *Döhler*, voor Piano.
Potpourri van *Kalliwoda* voor Viool.
Finale van het Trio. (3176)

CHAMPAGNE

in $1/1$ en $1/2$ fleschen van het gerenommeerde merk

Lelegard & Co. te *Rheims.*

bij

(3167) VAN RIET & TER GOUW.

REGEN MANTELS EN GOM ELASTIKEN OVERSCHOENEN.

Voor Heeren

bij

(3183) S. D. BRANDON.

De Ondergeteekenden hebben op nieuw direct van London ontvangen:

Eene factuur van hunne welbekende, deugdzame, Solaije Lampen, Fancy beschuit, Provisiën, Porter Bier op heele en halve kruiken, enz. enz.

(3172) ABEELEN, DENNISON & CO.

Manilla Sigaren (Havana Model) No. 2.

bij

(3135) JOHN PRYCE & Co.

Ontvangen per Aegidia & Pauline:

Een factuur Provisiën, als Doperwten, Wortelen, Spruitjes, Aspergies, Hutspot, gehakt, Haas, rollende, karbonade, Lams, Kotteletten, Paling, enz. enz. Diverse soorten Vleesch, Zalm, Salade Olie, Pickles, Krenten, Rozijnen, Pruimen, Mosterd, Taart vruchten, Koek, Banket en Suikerwerk.

(3146) ABEELEN, DENNISON & Co.

Cornets de Bal,

Joujoux, Jupons à ressorts, Gants de Soie Satiné, Gants Glacée pour Dames et Messieurs, Porte Monnaie, Parfumerie, chez

(3124) M. JANET.

KLAPPERS

te Koop te Struiswijk

à 6 duiten per stuk te bevragen bij

(3165) *Djoeragan* OEMAR.

SLAGTVEE,

te koop op Struiswijk. Te bevragen bij

(3164) *Djoeragan* OEMAR.

CRENOLINES

met Stalen Veeren, ontvangen bij

(3130) De Gezusters DE BRUIJN.

Toko Esmiol.

De ondergeteekenden hebben de eer mede te deelen, dat hunne affaire op denzelfden voet als tijdens het leven van hunnen deelgenoot, den heer *Chama*, wordt gecontinueerd, dat zij, om te kunnen voldoen aan alle bestellingen voor Dejeuners, Diners en Soupers, hun Europeesch personeel hebben vermeerderd met een bekwamen Kok en Pastijbakker, en binnen eenige dagen nog een Banketbakker en Confituurier uit Europa wachtende zijn.

(3187) CHAMA & Co.



Te Koop of te Huur,

het zeer aangenaam op het Koningsplein gelegen Huis, laatst bewoond door Doctor *Johnston*, goed voorzien met bediende kamers, stalling voor 16 paarden, eene ruime tuin, met klapper- en vruchtboomen beplant. Te bevragen bij de eigenaresse, Mevr$_n$ de Wed. *Varkevisser*, of

(3186) J. BROWN.

Te Huur.

Gemeubeleerde Appartementen met Tafel

in Gang Chaulan.

Bij

(3110) R. DESCHAUX.

TE HUUR

Een huis in de Beerendrechtslaan. Adres



(3111) R. DESCHAUX.

TE HUUR

tegen medio November twee bijgebouwen, gelegen op Kramat.



Adres bij

(3122) W. BRUINING.

TE HUUR

een huis op Molenvliet, laatst bewoond door den heer *Lastdrager.*

Adres bij

(3168) J. L. VAN HEK.

Bij voortduring Wissels te bekomen op Amsterdam,

bij de O. I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente, (Kantoor Batavia.)

(3150) G. SUERMONDT, *Administrateur.*

WISSELS

op Amsterdam en Londen,

bij

(3127) C. BAHRE & G. KINDER.

---

233 Ned. Staatsloterij.

Loten in deze thans spelende loterij, zijn wederom verkrijgbaar bij den ondergeteekende, tegen de bekende prijzen van

heele loten	*f* 100.—
halve »	» 50.—
vijfde »	» 20.—
tiende »	» 10.—

Daar de berigten van de trekkingen der 4 en 5 klassen, waarin de hoogste prijzen, met de volgende mails worden verwacht, gelieven reflecterenden zich ten spoedigste aan te melden.

(3162) H. M. VAN DORP.

Me. **H. A. des Amorie van der Hoeven** avocat, s'est chargé de la procuration générale de Made Vve **Chama.** (3154)

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(3159) MORGAN, MELBOURN & Co. Batavia.
MAJOR, MATZEN & Co. Soerabaya.
W. MAJOR & Co. Passaroeang.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

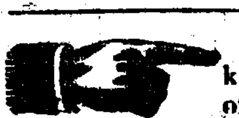
De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve	1% 's jaars.
Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig	¼% »

Op Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig	¾% »
Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig	1% »
Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig	1½% »
Op Schepen, liggende op Reeden	1% »

(3160) E. MOORMANN & Co., te Batavia.
C. DAMNITZ & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.



Bij eene **familie** te Batavia is eene kamer te huur met de kost of zonder, of tot plaatsing van een of twee kinderen. Adres franco Lett. G. bij den Heer

(3170) VAN DORP.

MADAME DE FARCY,

a l'honneur de prévenir le public, que son domicile est transporté à Noordwijck dans la maison précédement occupée par Mr. Olivier, à côté de Mr. Roselje. (3152)

GRANT WILLIAMS & CO.

Merchants and Commission Agents.

(3161) **Bangkok, Siam.**

Let Wel!

Kost en Inwoning, en eten binnen en buitenshuis,

bij

(3171) Mevr. J. HELLINGS, geb. *Beekink.*
Passer Senin.

---

op den voet gevolgd. De knapen, die aan den wedstrijd deelnemen zouden, bragten hunne buksen en geweren in gereedheid en borstelden de groene schuttersbaadjes af, die alleen op dit feest gedragen werden; de harten der meisjes klopten vol verwachting, of haar lief dan wel een ander ditmaal den vogel van de stang zou blazen.

Tegen elf uur, na de dienst, begon de vaandeloptogt. Bij paren trokken de schutters naar de kerk en haalden de zijden vaan met het beeld van Maria af. De vaandrig trad dadelijk achter de muzikanten, dan volgde de schutterskoning van het vorige jaar wiens waardigheid thans ten einde liep, en achter hem de verdere deelnemers, van wie ieder in 't geheim hoopte, beden in zijne plaats te treden. Op het hoofdplein onder de linde aangekomen, schaarden de jongelingen zich in een kring, om welken de verdere menigte rondgolfde. De vaandrig trad in het midden, het was een kloeke borst met stevig opgekrulden knevel; hij droeg de blaauwe muts met drie pluimen en de breede wit zijden sjerp. Trommels en fluiten lieten een vrolijk ouden marsch hooren; naar de maat daarvan liet hij het vaandel in de lucht en zwaaide 't om zijn hoofd, vervolgens drukte hij zich den stok in de zijde en liet de wapperende banier in de breeden kring om zich heen ruischen, driemaal regts driemaal links. Daarop trok men weder in geregelden optogt, doch haastiger en ongeduldiger, naar den vogelstaak boven bij het bosch. De schutters trokken hunne nommers, terwijl men in der haast de zondagssoep en het warme rundvleesch nuttigde, en nog stond de zon hoog aan den hemel toen tegen den monsterachtigen houten vogel, wiens gelijke de natuurlijke historie niet kent, reeds het lustig fluiten der bakskogels begon.

Gelukkige schoten namen den staart, de vleugels en in 't eind ook den kop weg; een luid gejuich volgde op 't vallen van ieder stuk en de kleine jongens vochten om de spaanders. De romp echter, hoewel eindelijk zoo klein als eene hand en hier en daar door de kogels geschaafd, bleef nog aan den laatsten sterken spijker vastzetten. Ieder volgend schot kon thans den kamp beslissen, de toenemende spanning der schutters gaf hun eene steeds grooter wisheid in het mikken, en vaak trilde en sidderde de vogel als de kogels digt onder hem op den met ijzer beslagen mast afstuitten. Onzen vriend Nicola beefde de buks in de hand; vol ongeduld telde hij de schutters, die nog vóór hem aan de beurt waren, de laatste had den spijker krom geschoten, waaraan 't kleine stuk hout nu als een ligte splinter in de wind heen en weer zwaaide. Thans spande Nicola den haan, dronk een groot glas van den besten Ahrwijn, drukte den hoed vaster op 't hoofd en wierp ter vlugt een blik op Margareet die vlak voor hem op de heuvelhelling onder andere meisjes stond.

Vervolgens trad hij op de standplaats en wachtte een oogenblik af, dat de avondwind den vogel niet meer in beweging bragt. Toen schoot hij, de spijker werd uit de spits van den mast gedreven en, een breeden kring door de lucht beschrijvende, tuimelde het laatste overschot van den vogel naar beneden.

Waren tot hiertoe de harten der mannen in spanning geweest, zoo kwam thans het sidderen aan de meisjes. Geene stond met Nicola en geheime verstandhouding, geene dorst voor zich zelve hoop voeden, en toch was het wel zeker, dat zij, welke hij tot koningin nam, ook de uitverkorene was van zijn hart. Alsof dit echter een lang besloten en vast gestelde zaak was, vloog Nicola, de buks over den schouder werpende, ginder de hoogte op, sloot Margaretha in zijne armen, gaf haar een hartigen kus en geleidde haar als koningin in den kring. De overige knapen koren even vlug hunne meisjes, de muzikanten bliezen een marsch, en zoo trok men naar de een goed half uur verder op den berg opgeslagen schutterstent, waar alles tot dansen was ingerigt.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Omtrent de terugkomst van het laatste gedeelte der Timorsche expeditie, kunnen wij als nu het volgende mede deelen:

Met Z. M. stoomcorvet *Amsterdam*, gecommandeerd door den Kapitein Luitenant-ter-zee de Vries, zijn op den 9 October te Soerabaya aangekomen en ontscheept de kolonel Kroll, commandant en de kapitein, De Seijff chef van den Staf der expeditie.

Die bodem is vervolgens naar herwaarts doorgestoomd, op den 15den alhier ter reede aangekomen, wanneer ontscheept zijn de chef der militaire Administratie van Mienne en de 1ste luitenant der Infanterie von Below toegevoegd geweest aan den Staf der expeditie.

Op den 17 October kwamen alhier aan met het transportschip *Ferdinandina Emma* de majoor commandant van het 10de batt. Inf., 2de commandant der expeditie Smits, een detachement van 81 Europeanen en de 5de compagnie van gen. batt. (Inlanders) onder de bevelen van den kapitein Imminck, 1ste luitenant Timmermans en de 2de luitenants van Casteren en van Pabst, benevens de aspirant-betaalmeesters Liefveld en Roebij en de officier van gezondheid 3de klasse Perk.

Op den 18 October met het transpor,schip *Barend Willem*, een detachement van 29 Europeanen en de 2de compagnie van gezegd batt. (Inlanders), gecommandeerd door den 1sten luitenant Doerrleben (de kapitein, compagnie's commandant Hamers gekwetst op het ziekenschip opgenomen) en de 2de luitenants Haus, Luymes en Mekern. Een detachement Afrikanen van het 7de batt. Inf. onder den 1sten luitenant Munters en 31 Artilleristen onder den 2den luitenant Coblijn.

Ook al deze troepen zijn op de landingsplaats op brood, kaas en een kwart fleesch wijn onthaald.

Met de op den 17 October ontscheepte expeditionnaire troepen was medegebragt het vaandel van het 10de batt. Inf. Tot dezelfs inhaal was het alhier ter plaatse aanwezige en van de expeditie bereids teruggekeerde gedeelte van dat batt. onder bevel van kapitein Koch met het stafmuziek aan het hoofd, uitgerukt en had zich bij de Harmonie geschaard, alwaar het met de gewone eerbewijzen werd ontvangen, waarna de majoor Smits, het commando van dien kapitein overnam en met het batt. naar de caserne marscheerde.

Het fraaije hoornmuzyk van dit batt. heeft gedurende deze expeditie zeer weinig geleden; alleen is de adjudant onderofficier hoornblazer Hallego aan boord van de *Ferdinandina Emma* op den dag vóór de ontscheping overleden. De hoornblazers hebben op Timor de instrumenten ter zijde gelegd, het geweer opgenomen en den krijgstogt in de gelederen medegemaakt.

Deze expeditie heeft gedurende haar duur weinig zieken gehad.

Volgens de laatste Soerabaysche dagbladen is het ziekenschip *de Landbouw* op den 12 October aldaar aangekomen en zijn de gekwetste officieren, onderofficieren en manschappen, omtrent welke de berigten in het algemeen zeer gunstig luiden, den volgenden morgen ontscheept en naar het hospitaal overgebragt.

— In den nacht van den 18 dezer, heeft zekere Javaan Kawitan genaamd, vroeger huisbediende, doch op dat oogenblik zonder dienst, zich door ophanging met een ineen gedraaiden hoofddoek, waaraan hij een dunnen buikgordel had geknoopt, aan een bamboe, bezijden het huis van den Javaanschen waschman Boeras, in gang Patjenongan, bij wien hij met zijne vrouw inwoonde, van het leven beroofd. De aanleiding tot dien zelfmoord is onbekend, ten zij die toegeschreven kan worden aan de ziekelijke omstandigheden, waarin die Javaan sedert lang verkeerde.

Op Zaturdag den 17 dezer genoot de Directie van het Parapattan Weezen Gesticht het voorregt, van het vijf en twintig jarig bestaan dier inrigting te mogen vieren, en overeenkomstig haar vooraf in den Java-Bode bekend gesteld voornemen, is die gedenkdag een feestdag geweest voor de tegenwoordige en voormalige kweekelingen van het gesticht.

Des morgens ten acht ure vereenigde zich de Directie met de kinderen, tot het houden eener plegtige godsdienstoefening, in het gebouw der Willemskerk, haar daartoe door den kerkenraad welwillend afgestaan. Deze plegtigheid, waaraan buitendien door verscheidene belangstellenden werd deel genomen, werd voorgegaan door het lid der directie, Ds. *J. W. H. Adèr*, die, in korte en hartelijke taal, al de zegeningen herdacht die het weeshuis tot dusver had mogen genieten, en de voortduring daarvan eerbiedig van boven afsmeekte.

Een feestmaal wachtte de kinderen bij hunne tehuiskomst, doch de voornaamste vreugd bleef hun voor den avond bespaard, waaraan de Directie, ten genoege der kinderen en op hare eigene kosten, eenigen luister had wenschen bij te zetten.

Van voren was het gebouw smaakvol geïllumineerd, terwijl het van binnen evenzoo met groen versierd was, zoodat het een allesins feestelijk aanzien had.

Buiten de Directie en een aantal van vroegere kweekelingen, die zich te half acht ure in het schoollocaal verzameld hadden, waren ook vele ingezetenen dezer stad, alle in meerdere of mindere mate tot het weeshuis in betrekking staande, speciaal ter bijwoning van dit gedenkfeest uitgenoodigd, en talrijk was dan ook de opkomst van vrienden en begunstigers.

Nadat de kinderen te zamen een lied gezongen hadden, werd door den voorzitter, den heer *W. Poolman*, eene feestrede gehouden, waarin hij den oorsprong en de voortgaande ontwikkeling van het Parapattan Weeshuis met korte woorden herdacht. In het bijzonder stond de spreker eenige oogenblikken bij den thans overleden stichter, den edelen *Medhurst* stil, die, juist 25 jaar geleden met nog andere menschen vrienden (waarvan thans nog slechts 4 in leven) eene bijeenkomst hield, waarin de eerste gronden tot het weeshuis gelegd werden. Uit geringe beginselen ontstaan, dus bleek uit de rede des voorzitters, heeft zich deze Inrigting te midden van lief en leed en onder velerlei moeijelijkheden niet slechts weten staande te houden maar meer en meer ontwikkeld, door de belangstelling en onbekrompen milddadigheid van het publiek, door den rusteloozen ijver der Bestuurderen, en bovenal door den onmisbaren bijstand van God. Verblijdend waren de resultaten waarop de spreker het slotte wees. Van de 189 kinderen, die in het geheel zijn opgenomen, zijn er 24 overleden, en worden er op dit oogenblik 65 in het gesticht verpleegd. De overige 100 in getal zijn als nuttige leden aan de Maatschappij teruggegeven en onderscheiden zich voor het meerendeel in den kring waarin zij geplaatst zijn door ijver en oppassendheid.

Na afloop dezer redevoering werd door de kinderen andermaal een feestlied aangeheven en de verdere avond aan algemeene vrolijkheid gewijd. Op het afsteken van vuurwerk volgde eene Tombola, waaruit elk der kinderen een geschenkje wegdroeg; kortom de vreugd en levendigheid was algemeen, en wij twijfelen zeer of wel iemand een anderen dan hoogst aangenamen indruk van dit feest zal hebben met zich genomen.

Aan de heeren J. L. Martens c. s. is dezer da door het gouvernement te kennen gegeven, dat de Batavia gevestigde »vereeniging ter bevordering van ch telijke maleische lectuur», zoo als die in de bij h rekest overgelegde bepalingen wordt omschreven, zedelijk ligchaam door hetzelve wordt erkend en to laten, en, zoolang daarvan niet wordt afgeweken, blijven erkend en toegelaten, mits ook de middelen. de vereeniging of haar bestuur zullen aanwenden bereiking van het voorgestelde doel, niet in strijd met de wet en de staatkundige belangen dezer bezitting

Aan de heeren Tiedeman en van Kerchem is de dagen door het gouvernement te kennen gegeven, de door hen te Batavia opgerigte naamlooze venno schap »Nederlandsch-Indische Escompto Maatschapp zoo als die in de overgelegde notariele acte is omsch ven, als zedelijk ligchaam door hetzelve wordt erke en toegelaten, en, zoolang daarvan niet wordt afgew ken, zal blijven erkend en toegelaten, mist ook de mi delen, die de vennootschap of haar bestuur zullen aa wenden tot bereiking van het voorgestelde doel, niet strijd zijn met de wet en de staatkundige belangen d zer bezittingen.

Probolingo. — Op den 15den September jl. zijn do eene visscherspraauw, te huis behoorende in het distri Padjarakan 4, en twee dagen later, door eene praau uit het distrikt Djaboong, 31 menschen aan wal gebra die in volle zee op een gedeelte van het dek een praauw en een vlot, met eenige geredde kleedingstu ken, gouden sieraden en wapenen, drijvende waren o moet.

Volgens verklaring van acht hunner, vouden zij m hunne lotgenooten, te zamen ten getale van 88 in maand Augustus jl., met eene praauw, metende 30 k ijangs, onder bevel van den djoeragan Mohamad Al van Pegatan (Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo) n Bali zijn vertrokken, en na door sterke zuid oostelij winden te zijn afgedreven en eerst Grissee en Soerab ija te hebben aangedaan, ter hoogte van Bezoekie schi breuk hebben geleden.

Een en-dertig hunner hadden zich toen gered op e gedeelte van het dek der praauw en de zeven overig op een vlot.

Van deze personen zijn er slechts vier aan wal g komen, dewijl zekere Kandarie, vrouw van Moola, do zekeren Terkool, en deze weder door Moola is vermoor terwijl een ander, met name Pa Dai, door de opschu ding daardoor op het vlot veroorzaakt, van hetzelv afviel en verdronk.

Volgens de afgelegde verklaring, schijnt het dat ge noemde Terkool, door honger en ellende in een sta van verwildering gebragt, den moord aan Kanda heeft gepleegd en dat hem toen, nadat hij nog een vrouw, Saweh, twee wonden had toegebragt, door Mo laa, om zijn leven en dat zijner lotgenooten voor zij woede verder te beveiligen, met een stuk hout tw slagen op het hoofd zijn toegebragt, waardoor hij vi en verdronk.

Riouw. — In den morgen van den 19den Septemb jl. is nabij Poeloe Sore in het gezigt der buiten-ree van Riouw, eene te Tandjong Pinang te huis behoore de praauwtambang, aangerand door eene sampang, be mand met 10 Maleijers, met dat gevolg, dat van de zich in de tambang bevindende Chinezen, één gedoo één ander zwaar verwond en de derde ligt verwon werden.

Bedoelde Chinezen hadden zich op zee begeven, m het doel om handel te drijven met voorbijvarende praa wen en schepen, en hadden daartoe ruim 80 sp. m bij zich, welke door de roovers zijn buit gemaakt.

Onmiddelijk zijn *drie* sampangs pandjang uitgezond om de schuldigen op te sporen, hetgeen, niettege staande zij daarmede gedurende een week onledig bl ven, echter niet is mogen gelukken.

— Op den 20sten September werd berigt ontvang dat: op den 16den te voren, een sampang, waarin e hadjie en drie Maleijers, die zich naar *Poeloe Mem* wilden begeven, nabij dat eiland, door eene sampa met 12 Maleijers waren aangerand en beroofd van hu ne medegevoerde bezittingen; —

Den 18den te voren werd eene andere sampang, b mand met zes Chinezen, in de nabijheid van *Soeng Gissik* door een sampang bemand met 12 Maleijers aa gevallen, bij welke gelegenheid een Chinees werd ve moord en een zwaar verwond, 31 sp. m. en *f* 12 kop werd buitgemaakt.

Volgens beweren der opvarenden hadden deze r verijen plaats onder aanvoering van zekeren *Tedoen* te huis behoorende *Sekanah.*

Eene menigte praauwen van de omliggende eiland en ook met Chinezen bemande poekats uit *Soengie Gissik*, hebben dadelijk na de plaats gehad hebben ontmoetingen, op den roover jagt gemaakt, zonder h evenwel te kunnen naderen, tengevolge de snelzeilen heid var zijn vaartuig.

Sedert zijn permanent drie kruisvaartuigen op patr uille in straat *Riouw* en is door het bestuur eene pre mie uitgeloofd op het in handen krijgen van den seder lang beruchten *Tedoeng.*

— In den vroegen morgen van 14 Sept. ll. is een te *Singapore* te huis behoorende praauw tonkang, be mand met 30 Chinezen, en beladen met masthout, welke zij op de Lingasche eilanden waren gaan kappen, bij het binnen komen van *Selat Doempo* of *Tion*, om geslagen en gezonken, tengevolge eener verwarring die ontstaan schijnt te zijn, door eene snel en hevig inge vallen bui.

Van de opvarenden der tonkang hebben zich 24 door zwemmen en door middel van de sampang der tonkang weten te redden.

De zes overigen hebben zeer waarschijnlijk hun dood in de golven gevolden.

— De kinderziekte heerscht nog steeds te *Riouw* en *Perjingal.*

(*Jav. Cour.*)

Soerabaya 14 Oct. — Heden morgen is ten huize van Mevrouw K..... een Inlandsch kindje van het Mannelijk geslacht oud 3 maanden, toebehoorende aan een harer bedienden Sidin genaamd, door het overmatig gebruik van voedsel gestikt, het bloed sprong hetzelve uit neus en ooren.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 21 October 1857, No. 84.

— Gisteren middag omstreeks één uur ontstond er een hevige brand in de kampong Krambangan, waarbij plus minus 236 bamboezen en 2 planken met pannen gedekte huizen zijn in de asch gelegd; niet tegenstaande de felle ooste wind den brand aanwakkerde en geen blusschen mogelijk was, zoo hebben de militairen echter hun uiterst best gedaan, om de Policie de behulpzame hand te bieden, en nog omstreeks 25 huizen voor verdere verspreiding bewaard, door dezelve nog tijdig neder te halen niet minder was de zorg voor het daarbij gelegen kruidmagazijn om het voor de vlammen te beveiligen.

(*Soer. N. en Ad. Blad.*)

NEDERLAND.

Een merkwaardig conflict heeft plaats gehad tusschen een ingezetene der hoofdstad en den ambtenaar van den burgerlijken stand.

Op den achttienden Junij des jaars werd den eerste een kind van het mannelijk geslacht geboren. In de blijdschap zijn harten roept hij uit: »Heden voor 42 jaar werd de strijd volstreden, die Europa en ons vaderland van de knellende boeijen der dwingelandij bevrijdde. Ter herinnering aan die gebeurtenis zal ik mijn zoon *Waterloo* heeten.” Met dat doel begeeft hij zich naar den burgerlijken stand, en geeft als zijn wensch te kennen, dat het kind zal worden ingeschreven met de voornamen *Pierre Henry Waterloo;* maar de fungerende ambtenaar weigert die inschrijving, op grond, dat men zijne kinderen slechts namen mag geven, gekozen uit den almanak of uit de oude geschiedenis. De vader protesteert tegen deze beperking zijner vaderlijke bevoegdheid en doet den ambtenaar bij deurwaarders-exploit insinueren het kind in te schrijven, waarop eene nieuwe weigering volgt op grond van art. 68 van het burgerlijk wetboek, luidende; *Niemand mag zijnen geslachtsnaam veranderen of eenen anderen bij den zijnen voegen, zonder toestemming des konings.*

De betrokkene wilde dit volstrekt niet, bij wilde zijn zoon noch een anderen geslachtsnaam geven, noch eenen anderen bij zijnen geslachtsnaam doen voegen; hem alleen den voornaam *Waterloo* geven, en dat regt wordt hem betwist.

Het gevolg daarvan is, dat het kind niet werd ingeschreven; *de facto* is het geboren, maar burgerlijk bestaat het niet...

— Een geheimzinnig voorval houdt de gemoederen te Den Ham thans bezig. Een paar nog niet lang gehuwden uit die nabuurschap 11. Vrijdag naar de markt te Ommen willende, hadden hun kindje van negen weken, ~~den eene andere moeder in bewaring gegeven. Deze legt~~ het bij het hare in de wieg. De vrouw begeeft zich om eenige bezigheid te verrigten, op eene kleinen afstand achter hare woning en laat de deur open, ten einde de kleinen te kunnen hooren schreeuwen. Terugkeerende is het haar toevertrouwde kindje spoorloos verdwenen, terwijl deszelfs mutsje in eenen hoek des vertreks werd gevonden. Alle onderzoek der politie en der ingezetenen uit de omliggende plaatsen was tot heden vruchteloos.

Uilecoten, 22 Aug. Bij gelegenheid der jaarlijksche processie uit Wagenberg zag men heden reeds vroegtijdig uit Breda alhier aankomen den officier van justitie en den 1sten luitenant der marechaussée, ten einde alle openbare vertoon tegen te gaan. Met het ontblooten der insigniën of het begin der processie heeft men ditmaal gewacht tot des avonds 8 uren, hetgeen eenigzins opmerking verdient, aangezien dit in de vorige jaren altijd ten 4 ure des namiddags geschiedde. In naam der wet aangemaand zijnde op te houden, heeft de processie geen voortgang gehad.

LUXEMBURG.

**Luxemburg*, 21 Augustus. De regering heeft in de op gisteren plaats gehad hebbende cantonnale verkiezingen eene meerderheid van twee stemmen bekomen. Dit is een gevolg van de door haar aangewende middelen, die ik u reeds vroeger heb doen kennen. Onder de 16 gekozen afgevaardigden telt zij er 9 van haren aanhang, terwijl de oppositie er slechts 7 telt. Het zijn de landelijke gemeenten, waar de burgemeesters en wethouders als kiezers gekozen zijn, waaraan men dit resultaat moet toeschrijven. De regering heeft de middelen om ontslag te geven, en een burgemeester ten platten lande verlaat niet gaarne zijn burgevaderlijk ambt, om als een gewoon mensch te sterven. De districts commissarissen hebben zich in den verkiezingstrijd dapper onderscheiden, en zij verdienen waarlijk eene ridderorde. Een hunner heeft het zelfs niet beneden zich geacht om stembriefjes in te vullen, en deze zelf aan de kiezers te overhandigen, onder de volgende verklaring: »Mijn waarde, ziehier een billet dat ik zelf heb ingevuld, maak er gebruik van, de vrederegter kent mijne hand, en indien het blijkt dat gij er inderdaad gebruik van hebt gemaakt, dan zult ge daarvan geen berouw gevoelen.” Doch hetgeen nog meer aanstoot en ergenis heeft gegeven, is de tusschenkomst der vrederegters, die *kies makelaars* geworden zijn. Men kan nu oordeelen over de verlegenheid van den armen boer, die door den vrederegter als het ware gelast werd, om voor dezen of genen candidaat te stemmen. Hij zou waarlijk vreezen zijn proces te verliezen, indien hij den vrederegter geen genoegen gaf. Er is meer: de wet verbiedt de kiezers op drank te onthalen; een vrederegter heeft niettemin openlijk de kiezers uitgenoodigd, om een glas wijn bij hem te komen drinken, voordat het stembureau geopend werd. Het is waar, dat hij er met de kosten is afgekomen, want de regeringscandidaat heeft het onderspit gedolven en de heer Jules Metz, zoon van wijlen den oud-president der kamer, is met eene zeer groote meerderheid gekozen (21 tegen 9).

Met innigen spijt moet ik u de nederlaag melden van den heer de Tornaco, in het canton Esch, waar hij voor een hoogst onbeduidend wezen heeft moeten zwichten. Niettemin hebben hem slechts twee stemmen ontbroken om gekozen te worden. Welk eene buitengewone dienst heeft de regering aan het koningschap en het huis van Oranje niet bewezen, door dien waardigen man uit de kamer te weren, die immer aan de roepstem heeft gehoor gegeven, hetzij die van zijn koning, hetzij die van zijn land. Het is inderdaad tevens grappig, want wij hebben een royalistisch gouvernement, dat diegenen als vijanden behandelt, die hun bloed voor het koningschap gestort hebben, een conservatief gouvernement, dat de groote grondeigenaren; de industrieëelen en allen die iets te verliezen hebben, tegen zich heeft!

In de stad Luxemburg, waar de bevolking natuurlijk veel verlichter en onafhankelijker is dan op het land, heeft de regering zelfs geen candidaat op den voorgrond durven stellen. In het landelijk canton had zij er twee gekozen, die de oppositie met evenveel regt zou hebben kunnen kiezen. Een dier candidaten heeft dan ook aan de regering een niet zeer zoetsappige les gegeven. Toen de kiezers namelijk zouden stemmen, verklaarde hij openlijk en volstandig, dat hij van de candidatuur afzag, waarvoor men goedgevonden had hem te kiezen. Deze verklaring is zelfs door den candidaat herhaald, in weerwil van de bedreigingen van den president der vergadering, dat hij de gewapende magt te hulp zou roepen om hem tot zwijgen te brengen. Te Diekirch, waar de regering de zegepraal heeft behaald, verklaarde een harer candidaten bij de stemming dat, zoo de kiezers hem alsnog voor een regeringsman hielden, zij zich alsdan bedrogen; want dat hij tot de oppositie behoorde na alles, wat hij in den laatsten tijd heeft zien gebeuren.

Er valt nog iets op te merken nopens het karakter der verkiezingen die plaats gehad hebben, namelijk dit: dat de oppositie alle mannen, die de liberale beginselen opregt zijn toegedaan, onder hare gelederen geschaard ziet, alle mannen, die de tegenwoordige regering nimmer onder hare banieren zal mogen tellen. Daarentegen is er onder alle regeringscandidaten geen enkel man, die niet tot alle regeringen zou behooren, welke ook, die de loop der gebeurtenissen aan het bewind zou kunnen brengen. Het zijn in één woord de hovelingen van het gezag, de meesten hunner zijn volslagen onbeduidende wezens.

Ik heb u vergeten te schrijven, dat in de laatste dagen aan de geestelijken eene nieuwe circulaire is gerigt, afkomstig van hunnen chef, waarin zij aangemaand werden om de verkiezing van de regeringscandidaten te ondersteunen. Dit bondgenootschap tusschen het bewind en de geestelijkheid is zeer gevaarlijk voor de vrijheid van geweten. — Men zegt dat het concordaat met Rome op het punt is van gesloten te worden. Laat ons hopen, dat de koning-groothertog, die Protestantsch is, niet gedoogen zal dat het concordaat gemodelleerd worde naar dat, hetwelk Oostenrijk of Spanje met den Heiligen Stoel heeft gesloten. Dit zou thans nog aan onzen toestand ontbreken!

ENGELAND.

Onder den titel: *Verkoop eener vrouw*, leest men in de *Morning Chronicle:* »Deze onwettige en onzedelijke verkoop heeft nog onlangs te Worcester plaats gehad. De *Worcester Chronicle*, geeft dienaangaande de volgende voorwaarden op: Thomas Middleton verkoopt zijne vrouw, Mary Middleton aan Philip Rostini, voor eene som van *een shelling en een kwart ale* en dat zijn leven lang, zonder dat men den ander daarover in den vervolge bemoeijelijken kan. Hierop volgen in behoorlijken vorm de handteekeningen der contracterende partijen en getuigen. Ook de vrouw zelve heeft het contract geteekend.

— De *Morning Star* meldt het volgende ongelooflijk berigt:

De sergeant Wallace van het 84ste regement, werd onder eene tweevoudige beschuldiging voor een krijgsraad gebragt; de eerste van 5 shillings van een soldaat geleend en die niet terug gegeven te hebben, de tweede van met denzelfden soldaat te Chatam in een herberg een glas wijn te hebben gedronken. Van de eerste werd hij vrijgesproken, daar hij de terugbetaling bewees, doch wegens de tweede, in weerwil van zijn 17jarige eervolle dienst tot ontzetting van zijn rang veroordeeld. Het schijnt dat de sergeant met dien soldaat naar een postkantoor was gezonden, ten einde hem in staat te stellen op de post geld te ontvangen door te verklaren, dat hij de daartoe de geregtigde persoon was, waarna de soldaat hem uit erkentelijkheid daarvoor een glas wijn had aangeboden. Men beschouwt die veroordeeling in het leger als een der strengsten, daar bedoelde sergeant nimmer eenige straf had ondergaan.

BELGIE.

Men leest in den *Précurseur* van 15 Aug.:

Onlangs ontleenden wij aan de Indische dagbladen het verhaal eener strafuitoefening, die eenigen tijd geleden te Lahore had plaats gehad. Naarvolgens dat verhaal waren verscheidene Inlandsche soldaten, wegens de misdaad van oproer ter dood veroordeeld, voor den mond van het geschut geplaatst en op die wreede wijze ter dood gebragt. Een fransch dagblad deelt nu mede, dat de Engelsche minister van Oorlog, Lord Panmure, deze daad, waaraan geen naam te geven is, ten hoogste afgekeurd en gelast heeft, die in den vervolge niet meer te doen plaats hebben.

FRANKRIJK.

Parijs, 16 Aug. Gisteren trok een troep oude soldaten, de roemrijke uniform van het eerste keizerrijk dragende en voorafgegaan door twee tamboers van de oude keizerlijke garde, langs de boulevards en door de straat de la Paix, naar het plein Vendôme, om, volgens een vroom gebruik, immortellen kransen, aan den voet der colonne van het groote leger, op den naamdag des Keizers, neer te leggen. De menigte maakte eerbiedig plaats op den weg dier oude dapperen; nog eenige jaren slechts en het graf zal ook den laatste van dit eerbiedwaardig overschot verslonden hebben.

— Eene groote dame, Mevrouw de gravin de......, leed verschrikkelijk aan het rheumatismus. Alle geneesmiddelen hielpen niets en zij werd eindelijk te rade, om zich te laten magnetiseren, daar zij wonderen hierover gehoord had. Zij droeg haar kamermeisje op om haar die kunstbewerking te doen ondergaan. Deze kweet zich zoo wel van die bezigheid, dat de kwaal begon te verminderen, doch de arme meid werd mager, bleek en ziekelijk. Nauwelijks levenskrachten genoegzaam voor zich zelve hebbende, had zij de onvoorzigtigheid begaan, die harer meesteres ten offer te brengen. Daar zij uitteerde, achtte de gravin het noodig haar te doen vervangen. Zij nam eene andere kamermeid in dienst, hoog van kleur, en breed van schouders. »Waarlijk!” riep zij uit, »dat is er een, die haar overvloedige wel kan verliezen, om mij het noodige te verzekeren.”

De nieuwe kamermeid aanvaardde dadelijk hare dienst en deze was zoo nuttig, dat de gravin hare genezing nabij was. Op zekeren morgen echter, dat de meid met hare breede, groffe handen, de, in een leuningstoel uitgestrekte gravin magnetiseerde, deed een commissaris van politie zich aanmelden.

— »Mevrouw de gravin” zeide hij, ik verzoek u vergunning, om al de bedienden van uw huis te mogen opnemen?

— »Ga uw gang, Mijnheer.” — »Het is reeds gedaan, Mevrouw,” en zich tot de sterke magnetiseerster wendende vervolgde hij: — »Joseph Richon, in naam der wet, neem ik u gevangen.” — Joseph Richon, door de policie vervolgd, had een jurk aangetrokken en eene geborduurde muts opgezet. Hij was tot dwangarbeid veroordeeld en daaruit ontvlugt.

DUITSCHLAND.

Een Tyrolsche fabrikant heeft eene oude ruine willen koopen, doch de vergunning daartoe is hem geweigerd omdat hij protestant is; om dezelfde reden is het aan een Westphaler niet vergund geworden, eene zijde fabriek in Tyrol op te rigten. Zoodra de bisschoppen vernemen, dat een protestant grondeigenaar is geworden, dienen zij de hevigste vertoogen daarover bij de Oostenrijksche regeringen in. Het gevolg daarvan is, dat vreemdelingen geene eigendommen in Tyrol meer willen koopen; der bevolking ontbreekt het aan kapitalen om het zelf te doen, zoodat die eigendommen van dag tot dag in waarde verliezen, uit gebrek aan koopers.

RUSLAND.

Toen de tegenwoordige beheerscher van Rusland, keizer Alexander, nog grootvorst troonopvolger was, vatte hij het voornemen op, om, in het belang der geschiedenis, eene uitvoerige beschrijving te laten vervaardigen van de gebeurtenissen, die tijdens de troonsbeklimming van zijnen vader, keizer Nicolaas I, plaats hadden. De secretaris van staat, baron Korff, werd tot redacteur benoemd en had als zoodanig te beschikken niet slechts over documenten, welke in de geheime archiven bewaard werden, maar ook over de eigenhandige aanteekeningen des keizers, welke door dezen tot herinnering, ten behoeve van zijne familie geschreven waren, over het dagboek der keizerin weduwe Alexandra Feodorowna, over de nagelaten papieren van de overleden Cesarewitsch Constantijn, oudsten broeder van keizer Nicolaas, over de gedenkwaardigheden van den grootvorst Michael, jongeren broeder van dien keizer, over de correspondentien der familie en eindelijk over de aanteekeningen en verhalen van nog levende personen, die het gebeur- de op 14 (26) Dec. 1825 hebben bijgewoond. Zoo als men weet, heeft keizer Alexander II aan de naar Siberie verbannen aanvoerders van de toenmalige zamenzwering, in een zijner eerste manifesten gratie geschonken. De grootvorst Michael liep de aanteekeningen door en vulde die overal aan, waar zij op zijn persoon betrekking hadden; keizer Nicolaas zag ze dan naauwkeurig na en verbeterde daarin niet zelden een en ander eigenhandig. Zoo ontstond eene beschrijving, die het karakter van geschiedkundige waarheid had en in de jaren 1848 en 1854 gedrukt werd, telkens echter alleen als manuscript en familiegeheim in 25 exemplaren, die uitsluitend voor de leden van het keizerlijk huis en sommige daaraan naauw verknochte personen bestemd waren. Dit manuscript wordt nu op bevel van keizer Alexander door den druk algemeen bekend gemaakt. In het voorberigt leest men; »Keizer Nicolaas heeft geen lof, maar de geschiedenis waarheid en schitterende voorbeelden noodig.” In de nieuwe uitgave is niet alleen niets weggelaten, maar zij is zelfs nog met sommige later gevonden oorkonden vermeerderd. Daar de opbrengst aan de openbare keizerlijk bibliotheek ten goede komt, is het werk (235 bl. 8°) aldaar voor 2 zilverroebels te verkrijgen.

— Sedert eenigen tijd wordt aan de russische regering de bedoeling toegeschreven, de gebeurtenissen die in China zijn ontstaan, niet werkeloos aan te zien, maar integendeel, naar gelang der omstandigheden, er een werkzaam deel aan te nemen. Ten einde meer klem bij te zetten aan de woorden van den russischen vertegenwoordiger, stelt men zich voor een flotilje naar de chinesche wateren te zenden. Graaf Putiatine, die zulke goede diensten heeft bewezen tijdens de expeditie naar Japan, is gekozen om Rusland in China te vertegenwoordigen, doch alleen voor het thans bestaande conflict. Deze diplomaat zal zich eerstdaags naar China inschepen, en de derwaarts bestemde schepen liggen te Cronstadt zeilreê.

ZWITSERLAND.

De heer Kolb heeft te Zurich een handboek van vergelijkende statistiek der volken in het licht gegeven. De schrijver vergelijkt de statistiek der verschillende volken in betrekking tot den grond, bevolking, financien, militaire inrigtingen, maatschappelijken en handelsomvang en kolonien. De hoegrootheid van de oppervlakte van het land en der bevolking wordt bepaald als volgt: Europa 180000 mijlen (vierkante Duitsche of 21,100 Engelsche) 266 millioen inwoners; Amerika 700,000 mijlen, 60 millioen inwoners; Azia 785,000 mijlen 600 millioen inwoners; Afrika 543,000 mijlen, 40 millioen inwoners, Australie 170 000 mijlen, 2 millioen inwoners. Frankrijk telt 3704 inwoners per vierkanten mijl; Pruissen 3390, Oostenrijk 3011, Rusland 607, Turkye 412. Engeland 1266; het kleine koningrijk Belgie overtreft hen allen, want het telt 8128 inwoners per vierkanten mijl. De budgets der verschillende Europesche staten zijn als volgt: Duitschland, daaronder begrepen Oostenrijk, 1628 millioen francs; Frankrijk 1600, Groot Brittanje 1334,

Rusland 800, Pruissen 436, Italie 150, Nederland 148, Belgie 130, Denemarken 85, Portugal 48, Zwitserland 22, Zweden 21, Noorwegen 10, Griekenland 17 en de Jonische eilanden 8 millioen.

Wat de eerediensten betreft, zoo is de evenredigheid als volgt: Er bestaan 180 millioen katholijken, 100 millioen Protestanten, 75 millioen Grieken, 15 millioen andere christelijke gezindheden, 15 millioen Mahomedanen (?) 7 millioen Joden en 518 millioen heidenen.

SPANJE.

De Bisschop van Lerida heeft zeker jong meisje, Rosa Morancho genaamd, bekend onder den naam van de *Heilige van Bernebarre*, van de gemeenschap der kerk uitgesloten, verklarende dat hare voorgewende wonderwerken, gezigten en genezingen slechts daden zijn van kwakzalverij, waaraan de ware christenen niet het minste geloof moeten hechten.

— Het geschil tusschen Mexico en Spanje wordt steeds dreigender. Vooral moet Mexico in den laatsten tijd niet geneigd zijn tot eene minnelijke schikking over te gaan. De Spaansche regering meent nu hare overtuiging niet langer te moeten verbergen dat Mexico een geheim verdrag met de Vereenigde Staten heeft gesloten en daarom zeer weinig geneigd is toe te geven. De Spaansche regering zal nu een manifest in het licht geven om haar geheele gedrag tegenover Mexico te verklaren en aan te toonen wat zij gedaan heeft tot het verkrijgen van een eervollen vrede.

ITALIE.

De paus heeft den 18den dezer zijne intrede te Florence gedaan. Z. H. zal voorts Lucca en Pisa bezoeken, om over Viterbo naar Rome terug te keeren. Bij zijne terugkomst zal de heer de Rayneval voor zijn opvolger plaats gemaakt hebben. Men hoopt dat de hertog de Grammont, eene andere gedragslijn volgende dan zijne voorgangers, de voorstellen der Westersche mogendheden bij den H. Stoel, met meer nadruk zal ondersteunen. Tot dus verre schijnt het Pauselijk bewind tot geen hervormingen geneigd te zijn, waarmede de hoop op eene min of meer spoedige ontruiming van den Kerkelijken Staat door de vreemde troepen, komt te vervallen. De *N. Pr. Ztg.* beweerde voor een paar dagen, dat laatstgenoemde aangelegenheid op nieuw tusschen den H. Stoel en de Oostenrijksche regering ter sprake is gekomen, maar dat de Pauselijke regering bij die gelegenheid verklaard heeft, dat zij alsnog geene buitenlandsche hulp kon ontberen.

— Brieven uit Genua van den 19 Aug. melden, dat de dagbladen dier stad gewag maken van zeer scherpe notaas, die gewisseld zouden zijn tusschen de cabinetten van Napels en Turijn, en van de mogelijkheid van het afbreken der diplomatieke betrekkingen tusschen Sardinië en de Beide Siciliën.

— Wij lezen in een brief van Napels, 6 Aug.

Laatstleden Zaturdag werd er veel gesproken over een nieuwen aanslag op het leven des Konings; van achteren is het echter gebleken, dat dit weder een valsch alarm is geweest.

De Koning bevindt zich te Castellamare, omgeven door gendarmen te voet en te paard. Een arme drommel begaf zich derwaarts om Z. M. een verzoekschrift te overhandigen. Er bestaat groote moeijelijkheid om dergelijke geschriften in handen des Konings te doen geraken, want de Ministers mogen ze niet aannemen en van eene Commissie, om ze te onderzoeken, heeft men nooit gehoord. Onze verzoeker had zich tot den Commissaris van policie gewend, die hem aanried, zich op den weg, waar langs de Koning reed, te plaatsen. De ongelukkige gehoorzaamde, doch toen hij het koninklijk rijtuig met deszelfs indrukwekkend geleide in vollen draf zag aankomen, werd hij bevreesd en rolde tot achter een boom. De soldaten, die beweging ziende, reden in galop op hem aan en een sloeg hem met de sabel. De Koning, aankomende, vroeg wat er voorviel; men antwoordde, een nieuwe aanslag op zijn leven. Ferdinand beval den Koningmoordenaar te onderzoeken; de arme man had niets bij zich dan een halve piaster, een drie stuiverstuk en zijn verzoekschrift. Hij lag in zwijm en kon geen woord spreken. Toen hij weder bij kwam, beriep hij zich op den Commissaris van policie. Hij werd opgesloten, doch toen de waarheid aan het daglicht kwam, kreeg hij twintig piasters voor den sabelslag en last, om naar Napels terug te keeren. De arme drommel heeft gezworen, dat hij het nooit meer zou doen.

Men voegt er bij; dat aan zijn verzoek regt is gedaan, doch het valt te betwijfelen of die uitslag wel veel verzoekers zal aanmoedigen.

TURKIJE.

Te Constantinopel is een fransch zee officier, behoorende tot de bemanning van den *Ajaccio*, door turksche militairen aangerand en beleedigd.

— Uit Jeruzalem wordt van 1 Aug. gemeld dat in het gebergte bloedige botsingen zijn voorgevallen en dat er vrees bestond voor uitbreiding en toeneming dezer oproerige tooneelen.

NOORD-AMERIKA.

Uit Washington wordt, onder dagteekening van 22 Julij jl., gemeld, dat de scheepskapitein Walter M. Gibson dien dag aldaar een lang onderhoud heeft gehad met het hoofd van het departement van marine over middelen, tot aanknooping van handelsbetrekkingen in den Oost-Indischen Archipel. Door een groot aantal kooplieden van New-York en Boston werd verlangd, dat er voor deze zaak onverwijld iets zou gedaan worden. Een voorstel van gelijke strekking is bij den Staat der Unie in de afgeloopen zitting, door een van de leden aanhangig gemaakt, maar niet tot eene afdoende beslissing gebragt geworden.

— Lola Montes heeft eenige dagen aan den waterval van Niagara doorgebragt, na alvorens eenige vertooningen op het tooneel te Buffalo gegeven te hebben. Daarna had zij eene plaats op den spoortrein genomen, en zonder iemand te waarschuwen, zich in de vrachtwagon gezet, om rustig hare sigaretje te kunnen rooken. De conducteur ontwaarde de rook en ging haar zeggen, dat het niemand vergund was in die wagon plaats te nemen, doch zij rookte voort, zonder zich daaraan te storen. Op de station werd den chef verwittigd, wat Lola Montes verrigte en deze verzocht haar beleefd in de wagons der reizigers te gaan zitten. Zij antwoordde, eene houding aannemende, als wilde zij zich verdedigen, dat zij de gansche wereld had doorgereisd, altijd haar wil volgende en dat zulks nu ook zóó wezen zou. De conducteur, de opmerking gemaakt hebbende, dat hij slechts de bevelen van zijn meerdere opvolgde, verklaarde Lola Montès, dat zij wel aan steviger mannen zweepslagen had toegediend. Op deze bewijsreden zweeg de conducteur stil; Lola Montes bleef op hare plaats en kwam op hare bestemming aan, zonder noodig gehad te hebben van haar karwats gebruik te maken, daar de beambten van den spoorweg het onraadzaam oordeelden, de tijgerin verder te bemoeijelijken.

— Men leest in de *Koerier der Vereenigde Staten:*

Vier jeugdige kinderen van Détroit begaven zich onlangs naar een bosch, op vijf of zes mijlen van die stad gelegen, om er braambeziën te plukken. Zij hadden hun middagmaal medegenomen en, om zich niet nutteloos te vermoeijen, bij den ingang van het bosch hun voorraad onder struiken verborgen. Tegen het midden van den dag kwamen zij op de plaats terug om hun maaltijd te gebruiken, doch welke schrik beving hen niet, toen zij, op twintig passen voor hen, eene beerin en vier jonge beeren ontwaarden, bezig hun voorraad onder zich te verdeelen.

Geheel buiten zich zelven, liepen zij schreeuwend naar de stad. Dat geschreeuw maakte de beerin opmerkzaam en zij vervolgde hen dadelijk. Werkelijk bereikte zij het jongste, nog te zwak op zijne beentjes en niet sterk in het loopen. Zijne medgezellen hoorden gedurende eenige oogenblikken een hartverscheurend geschreeuw, doch weldra bereikte het doffe gegrom van het dier alleen hunne ooren. Te Détroit aangekomen, vielen zij, half dood door vrees en vermoeijenis, op de straat neder. Men begreep evenwel door hunne afgebrokene gezegden, dat er een verschrikkelijk tooneel had plaats gehad, en dadelijk ging een troep gewapende mannen naar het bosch, om op de beeren jagt te maken. Onder weg vonden zij het overschot van het ongelukkig kind, dat verscheurd was, doch van de vreeselijke bezoekers was niets meer te bespeuren. Sedert eenige dagen worden alle bosschen in den omtrek te vergeefs doorzocht.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Kaapsche Rifle Corps. Zoodra het nieuws omtrent den opstand in Indie alhier bekend werd, maakte de heer J. D. Thomson, kapitein van het Corps, zijne opwachting bij den commandant van hetzelve, Majoor Hope, en gaf hem te kennen dat in geval al de troepen naar Indie gezonden werden, de leden van het corps, benevens een aantal burgers, hunne bereidwilligheid hadden te kennen gegeven om garnizoens dienst te doen. Majoor Hope stelde zich toen in communicatie met den Gouverneur en vervolgens met den Brigade-Majoor, en men kwam overeen dat het corps de wachten zoude leveren alvorens de troepen werden ingescheept. In het verslag hetwelk de Majoor van dit een en ander aan den Gouverneur geeft, meldt hij tevens dat een aanzienlijk aantal heeren zich als nieuwe leden van het corps hebben laten inschrijven.

In het antwoord, hetwelk zijne Excellentie aan Majoor Hope heeft gezonden op deze zijne mededeeling, betuigt hij zijne dankbaarheid aan die ingezetenen, wier loijaliteit hen tot zulk eene handelwijze heeft aangespoord, voor de wakkerheid, waarmede zij zich ten dienste van het gouvernement hebben gesteld. Hun aanbod aannemende, zegt zijne Excellentie dat het hem veel genoegen geven zal aan Hare Majesteit mede te deelen de wijze waarop ingezetenen der Kaapstad het bedroevend narigt van Indie hebben ontvangen, en hunne gereedheid hebben verklaard om hun aandeel te dragen in den last welke de staat van Indie moge opleggen aan harer Majesteits onderdanen in andere deelen van haar gebied, en door hunne persoonlijke beijveringen en opofferingen bij te dragen ter herstelling van rust en ter handhaving van de eer der Kroon en den Britschen naam in Indie.

PHILIPPIJNSCHE EILANDEN.

Het *Boletin Oficial de Filippinas* van 4 September behelst het volgende:

Met de grootste voldoening deelen wij onzen lezers mede, dat de Rajah Moeda Alip van Siacon en de Datoe Kaliang, die als de grootste aanzetters tot zeeroof moeten beschouwd worden, door onze krijgslieden gevangen zijn genomen. De stoomboot *Reina de Castilla* heeft hen, in ketens geboeid, naar Manilla overgebragt en zijn zij, op last van den kapitein-generaal, aan boord van het wachtschip geplaatst.

HAITI.

Van St. Domingo wordt gemeld, dat de opstandelingen, die zich tegen den president Baez verklaard hebben, te Santiago een zekeren Valverdo tot hoofd der republiek geproclameerd hebben, nadat zij er in geslaagd waren, om de aanhangers van Baez te verjagen. Valverdo maakte, volgens dezelfde berigten, toebereidselen om aan het hoofd van 3000 à 4000 man naar St. Domingo op te rukken, ten einde Baez van daar te verdrijven.

Ondertusschen was Baez van zijn kant op krachtigen tegenstand bedacht en was hij in het bezit van een tiental gewapende schepen, die hem van het naburige eiland St. Thomas geworden zijn. Reeds spoedig kon men de tijding te gemoet zien, dat die beide partijen met elkander slaags zijn geweest.

EGYPTE.

Uit Alexandrië wordt geschreven dat thans bepaalde vergunning is verleend om de Engelsche troepen over de landengte van Suez te laten trekken. Deze troepen zullen over den spoorweg vervoerd worden en te Suez schepen vinden, die door de o. i. compagnie te Calcutta zijn afgehuurd. Ingevolge de door de agenten der compagnie genomen maatregelen moeten die schepen zich tegen het einde dezer maand in de Roode zee bevinden. De door de regering van den onderkoning verleende vergunning bindt hem niet voor het vervolg, en is slechts tijdelijk en uitsluitend voor deze omstandigheid.

BRITSCH-INDIE.

Wij lezen in den *Precurseur* van 24 Augustus, het navolgend overzigt omtrent den tegenwoordigen toestand van Britsch Indië.

De in Indië ontstane crisis doorloopt al de tijdperken eener doodelijke ziekte. Het kwaad verergert steeds; iedere aankomende mail brengt nieuwe verontrustende verschijnselen mede. Overigens niemand, die in En- land het gewigt van dien toestand niet inziet; men e- waart te wel, dat alles de Engelschen tegen is, zelfs de luchtsgesteldheid, die hevige ziekten doet o- staan en het leger van zijne beste officieren bero- De Engelsche soldaten hebben de slechte gewoonte, alvorens te vechten, sterken drank te gebruiken, wa- door, gevoegd bij het ongezond klimaat, de cholera g- boren wordt. Naar het schijnt is de generaal Barn- aan die ziekte overleden. Het verlies van dien opp- officier en dat van den generaal Lawrence hebben gro- ontsteltenis bij het leger gebaard. Tot overmaat v- ramp is de *Transit* met 800 man troepen in Straat Sun- verloren gegaan. (1)

Le Nord van Brussel, bevat heden een zeer belan- rijken brief van Madras, waarin de Indische aange- genheden naar ons inzien zeer juist beoordeeld worde- Het eerst houdt de Correspondent van *Le Nord* zich m- het leger onledig, omdat het het leger is, dat het eer- voorbeeld van opstand en misdaad gegeven heeft. De- zelfs zamenstelling is zeer slecht en het kwaad besta-

1. In de annienneteit, als het eenig middel tot b- vordering aangenomen.
2. In de weinige bekwamheden en militairen aank- der officieren van het Indisch leger.
3. In het volslagen gebrek aan Sijmpathie tussch- hen en de soldaten.
4. In de slechte inrigting der militaire administrati- onder het beheer der burgerlijke dienst geplaatst.

Het leger is een vijand voor het Gouvernement; ree- genoeg daadzaken hebben dit bewezen. Een groot ge- neraal zeide dikwijls: »ik koester meer vrees voor d- Sipaijers, dan voor den vijand op de grenzen."

Het is dan ook bij het leger, dat de opstand, onde- voorwendsel dat de patronen met varkensvet besmeer- waren, het eerst is uitgebroken en in den beginne voedde men de hoop, dat deze oproerige beweging der soldaten geene gewigtige gevolgen zouden hebben. Maar weldra nam de oproerige geest, als een door den wind aangewakkerden brand, hand over hand toe en sloeg van het leger tot het volk over. Toen werd het een algemeene brand, eene volmaakte omwenteling, aangehitst door de onttroonde koningen en de afgezette Mahomedaansche vorsten.

Van waar spruit die omwenteling voort? vraagt de Correspondent van *Le Nord*. Uit verschillende oorzaken, is het antwoord. Eerstelijk uit de staatkunde van inlijving van landen, sedert jaren door den vertegenwoordiger der Edele Compagnie gevolgd. Heeft hij niet onlangs nog, zonder aannemelijke reden en zeer onregtvaardig, het koningrijk Oude bij haar grondgebied ingelijfd? Deze valsche en onoordeelkundige staatkunde heeft de verontwaardiging van die gansche, zoo rijke en sterkbevolkte landstreek opgewekt en de Sipaijers, die in groot aantal in Oude en de omstreken van dat rijk te huis behooren, hebben partij voor hunnen koning gekozen. (2)

Tweedens, spruit de omwenteling voort uit de onregtvaardige behandeling, der vrouwen en erfgenamen van de onttroonde gekroonde hoofden aangedaan. Om zoo veel mogelijk de geldelijke lasten, die een gevolg zijn dier inlijvingen hunner staten, te verminderen, betwist de Compagnie de wettigheid der kinderen. Daar nu dergelijke onregtvaardigheden onder de erfgenamen der afgezette vorsten een algemeen en overeenstemmend misnoegen hebben verwekt, zoo heeft het gouvernement daarvan gebruik gemaakt, om den koning van Oude en zijn eersten minister in het fort van Calcutta als staatsgevangenen op te sluiten; hetzelfde zal het doen met andere prinsen in deszelfs soldij, waardoor de Edele Compagnie zoo veel minder lacks zal hebben te betalen.

Naar men zegt, is er een wet ontworpen, en op het punt om aangenomen te worden, die tot doel heeft om de rajahs en andere millionnairen te beletten, hunne nalatenschappen aan erfgenamen uit zijlienien te schenken. Hij dus, die slechts 1000 ropijen bezit, kan daarover ten gunste zijner neven en nichten beschikken, maar hij die 10 lacks of meer bezit, alleen ten behoeve der Edele Compagnie.

Deze wet is, indien men de Inboorlingen gelooven mag, gemaakt in het vooruitzigt op het overlijden van verscheidene Indische Rajahs, die geene wettige kinderen hebben en voornamelijk met het oog op de rijkdommen van den Rajah van Bordwan, die millioenen bezit.

Wat nu de vrouwen betreft, de dagbladschrijvers gaan, te regt of te onregt, zoo ver van te zeggen, dat haar ongezonde verblijfplaatsen worden aangewezen, om des te spoediger het uitbetalen harer toelagen uit te winnen!!

Daarenboven heeft het gouvernement ten opzigte van het leger geen woord gehouden. Aan de soldaten was beloofd, dat zij niet over zee zouden worden gezonden, doch van af den Birmanischen oorlog werd er tot de inscheping van eenige regimenten besloten. Het eerste daartoe aangewezene weigerde; het was in zijn regt en toch werd het door het Engelsch geschut vertiend en vernield. Tijdens den oorlog met de Seeks, weigerde het leger, op een moeijelijk en beslissend oogenblik, de *Sutleege* over te steken, indien men het niet een Batta (gratificatie) toestond. De generaals waren verpligt toe te geven en het gebruik der Batta's werd bevestigd. Bij de inlijving van Oude echter, verklaarde het Gouvernement, dat zich toen sterk gevoelde, dat er geen Batta's meer uitbetaald zouden worden. Al die daadzaken, waar bij gevoegd moet worden de ontevredenheid, onlangs door het uitgeven der met vet besmeerde patronen, hebben, gesteund door het goud der Rajahs en Koningen, aanleiding gegeven tot de tegenwoordige omwenteling in Britsch Indië.

Om al hare uitgaven te kunnen bestrijken, heeft de Compagnie zich zekere rijke klasse der inboorlingen tot vrienden moeten maken en om daartoe te geraken, onder den dekmantel van menschlievendheid, Inlandsche magistraten, controleurs, secretarissen en eindelijk regters ingesteld. Zie hier wat *Le Nord* dienaangaande woordelijk zegt:

(1) Men schijnt toen in Europa nog niet geweten te hebben, dat al die troepen gered en naar Singapore overgevoerd zijn.
Red.

(2) Het Eng. Inl. leger telde voor den opstand ruim 70,000 Oudeneezen in deszelfs midden.
(Red.)

»Die verschillende betrekkingen hebben de haatdragende verwaandheid van den muselman tegen den Christenhond verdubbeld en al heeft de Gouvernements geldkist en wel bij gevaren, verre is het er van af, dat het belang van het land er door bevorderd is. In de dagbladen hebben voortdurend redetwisten over het regterlijke beheer van de *Mofussel* plaats gehad; de planters en magistraten waren steeds in openbaren oorlog; de *Zemindar*, of inlandsche pachter, werd immer tegen over den eigenaar der aanplanting, gewoonlijk een Europeaan, in het gelijk gesteld; ernstige tooneelen van wanorde, zelfs de beklagenswaardigste vechtpartijen gewapender hand vloeiden daaruit voort en het is naauwelijks 15 dagen geleden, dat een bende zwarte gaauwdieven, aan een Zemindar toebehoorende, het eigendom van den heer X..... heeft overvallen en na zijn huis en meubelen te hebben verbrand, hem voor dood aan den oever der rivier heeft laten liggen. De zaak werd ter kennisse van den magistraat gebragt, doch daar hij een inboorling was, sloot hij de oogen en er was een officieel protest der Indigoplanters noodig, al eer er een onderzoek werd ingesteld. Het presidentschap van Calcutta zelve is niet van die onbetamelijkheden uitgesloten en de bewoners van de *stad der paleizen* die eenige zaken voor de kleine regtbank te verhandelen hebben, zijn verpligt het hof te maken aan en den eed afteleggen in handen van een groffen, onzindelijken Bengalies met den mond vol sirih, die van wege de Compagnie het regt heeft onzen regter te zijn. Hier straalt nog de gelddorst der Edele Compagnie in door.

Deze regtbank is ingesteld om kennis te nemen van de geschillen tusschen meester en bedienden. Welnu, ieder Europeaan is wel gelukkig, indien hij slechts per maand éëne dagvaarding van zijne onderhoorigen, die hen ten getale van 50 of 60 per huisgezinnen omringen, ontvangt.

Uit godsdiensthaat is de Bengalees een leugenaar en een dief en veroorlooft gij u nu hem uwe hand te doen gevoelen of hem van het verdwijnen van eenig stuk linnengoed te beschuldigen, hij verlaat uwe dienst en zendt u eene dagvaarding tot schadeloosstelling of om zijn loon te betalen; de regter, een Bengalees, veroordeelt u zonder uitstel, alzoo gij waarschijnlijk een *donstouri* of een *boxes* van den aanklager heeft ontvangen terwijl het Gouvernement bekrachtigt, om den wille van zijn aandeel in de boeten.

Uit dit alles vloeit natuurlijk een algemeen misnoegen voort, waarvan geen klasse der bevolking, blanke of zwarte, Mahomedandsche, Hindousche of Christene uitgesloten is; van daar vervolgens de oorzaken, die tot eene omwenteling leiden.''

Eindelijk is *Le Nord* ook van gevoelen, dat de vrijheid van drukpers in een land, ontevreden over de Engelsche overheersching, de tegenwoordige beweging heeft moeten verhaasten.

De valsche vrienden van Indië, in den zendelingsmantel gehuld. — Jesuiten in kort gewaad, — hebben schromelijk de Europesche beambten aangetast en verklaard vrienden van den inboorling te zijn en daaraan zijn die schoone redevoeringen over onderdrukking, over den Bengalies en zijne goede hoedanigheden enz. te danken. Kortom, dat openlijke redetwisten heeft slechts gestrekt, om de bestuurders van Indië te bevlekken, gelijk er dan ook eene volledige verachting van de zijde der inboorlingen voor den Europeaan uit is voortgevloeid.

Tegenover het thans bestaande kwaad heeft het Indisch bestuur maatregelen tot onderdrukking van hetzelve genomen, wel in staat om het te doen toenemen. Die maatregelen zijn.

1. De opheffing der vrijheid van drukpers in gansch Indië.

2. Het gevangen zetten van alle verdachte Koningen en Rajahs.

3. Het oproepen van militie in ieder district.

4. Het uitloven eenen beloning van 50 ropeijen per hoofd aan ieder, die deserteurs opvat.

5. De intrekking (in ontwerp) van alle inlandsche Gouvernements scholen.

6. De Krijgswet, in al hare strengheid uitgevaardigd.

De Correspondent van *Le Nord* gelooft niet, dat deze maatregelen Indië redden kunnen en stelt de volgends voor.

1. Het zenden van eene permanente krijgsmagt van 50,000 Europeanen, waarvan 10,000 man Cavallerie op den voet der Fransche gendarmerie.

2. De onmiddelijke ontwikkeling van spoor en groote wegen. (Indië, dat 1800 mijlen lang en 1800 breed is, bezit, sedert 100 jaren slechts 950 mijlen berijdbare wegen).

3. De opheffing van het, den inboorlingen toegekende regt tot het bekleeden van ambten.

4. Het daarstellen van een ontzagwekkende policie.

Ingezonden Stukken.

Het Japansche Volk.

Ik geloof niet, dat er een vrolijker volk op de wereld leeft gelijk het Japansche.

Zelfs de grooten en aanzienlijken, alsmede de ambtenaren, die uit den aard van hun maatschappelijken staat afgemeten zijn en, geheel meester van hunne gewaarwordingen, bijna niet lagchen, zijn in den grond even vrolijk.

Als zij maar eerst de sabel, het symbool der dienst afgelegd, hebben, veranderen van lieverlede de plooijen van hun gelaat. De ernstige, deftige trek om hun mond wordt een glimlach, en het strakke oog, waarin niet anders dan *dienst* te lezen stond, levendig. Het spraakvermogen ontwikkelt zich en komen er van buiten oorzaken van stoffelijken aard bij, dan wordt de officiële *Banjoost*, *dwarskijkers* of wat hij ook wezen moge, de grootste geurmaker der wereld.

Ik heb daar ondervinding van.

In het jaar 1854 werd mij door het Opperhoofd der Factorij opgedragen, naar boord van het in aantogt zijnde schip, — vermoedelijk het Nederlandsche, — te gaan. Ik begaf mij, vergezeld van twee tolken en den onderbanjoost *Bidosan* in de sloep en had een flesch wijn medegenomen, om hun onderweg te onthalen. Op de hoogte van den Papenberg gekomen, waar wij de sloep vastbonden, ten einde het verwacht wordende schip te zien binnen zeilen en omkeeren, bood ik hun dien drank aan. Gretig en onder herhaalde dankbetuiging werd ze aangenomen. Spoedig echter bespeurde ik dat van het binnen zeilen van het schip op dien dag niets komen zoude, want het werd doodstil en heel in de verte, zoodat zelfs de vlag niet te onderscheiden was, lag het te dobberen.

Intusschen bemerkte den onderbanjoost *Bidosan*, dat de flesch wijn, door hem Sakki olanda genoemd, ledig was en kwam nu met een vrij groote kruik Japansche Sakki voor den dag. Bij wijze van vergelding bood hij mij een klein porceleinen bakje, met dien drank gevuld, aan, hetwelk ik, om niet onbeleefd te zijn, aannam. Spoedig daagde een tweede bakje op, waarvoor ik echter, onder opmerking dat ik in dienst was, bedankte, alzoo de Sakki eene vrolijkmakende eigenschap bezit, waarvan ik gevaar zou loopen het offer te worden. Ik maakte hem tevens aandachtig dat het ook voor hem onderbanjoost gevoegelijk zou zijn, niet te veel van dien drank te nuttigen, aangezien hij alsdan een duchtigen uitbrander van den opperbanjoost kon oploopen. Lagchend antwoordde hij dat hij wel zorgen zou bij de pinken te zijn.

Daar ik mij begon te vervelen, verzocht ik den tolken aan den wal te mogen gaan. Zij durfden mij dat niet toestaan, maar wilden eerst den opperbanjoost daarover raadplegen. Met de, bijna allen Japanners aangeborene voorkomendheid, roeiden zij met eene andere schuit naar de wachtbark van dien ambtenaar en kwamen spoedig met de erlangde vergunning terug.

Weldra kwam een tolk, Matabé genaamd, met vischtuig opdagen en stelde mij voor te gaan visschen. Na mij eerst, op een rots staande, overtuigd te hebben, dat het schip nog zeer in de verte was, nam ik deel aan die uitspanning, ofschoon ik niets gevangen heb. Onwillekeurig dacht ik aan mijn vriend *Bidoson*, maar helaas! de goede man was niet, zoo als men dat noemt, »boven zijn bier'', maar wel »boven zijn Sakki''. De kruik was bijna geheel ledig en zijn aangezigt vertoonde al de blijken, dat hij zich in een staat van verhoogd levensgenot bevond. Ik was gansch niet op mijn gemak. Het verschrikkelijk denkbeeld van *buikopensnijden*, — bij de Japanners ter zake van pligtverzuim in gebruik, — kwam mij voor den geest. Ik deelde den tolken mijn angstig gevoel dienaangaande mede. »O! dat is niets,'' zeiden zij, »als hij bij de hand moet zijn, zal hij, hoe dronken hij ook is, niet achterblijven.'' Daardoor meer of min gerustgesteld, bleef ik aan het visschen. Achter mij stond een kleine tempel, zonder omslag werd vriend Bidosan daarin gedragen en op eene mat neêrgelegd. Ik stond verwonderd over de vrijzinnige gevoelens van den priester. Grimlagchend zag hij die manoeuvre aan en noodigde ons vervolgens bij zich aan huis op een kopje thee. Na, op de beleefdste wijze ontvangen te zijn, werd het avond en er kwam berigt van den Opperbanjoost, dat het schip eerst des anderendaags zou binnenkomen, daar het nog even ver van den wal was als vroeger en wij daarom naar Desima konden terugkeeren. Innerlijk blijde, dat ik, na van 's morgens 9 uur in de zon geweest te zijn, eindelijk naar huis kon gaan, begaf ik mij in den tempel, om vriend Bidosan onze vergunning tot terugkeer mede te deelen. Hikkende en met de tong smakkende stond hij op, ging, door mij achtervolgd; ten einde hem niet uit het oog te verliezen, zigzags gewijze naar de sloep en toen wij te Nagasaki aan wal en vervolgens voor de poort van Desima kwamen, dacht ik, dat hij niet verder zou voortkunnen. Maar zie! naauwelijks is hij binnen de poort, of zijn gelaat, hoewel opgeblazen en rood, neemt een ernstige, officiële plooi aan.

Op Desima toch was het vertrek, waar de Opperbanjoost zitting hield en aan dien ambtenaar, zijn meerdere, moest hij, volgens het dienstreglement, mondeling, verslag geven van zijne bevinding, betreffende het Hollandsche schip.

Om dit in den toestand, waarin hij op dat oogenblik verkeerde, logisch te kunnen doen, achtte ik onmogelijk, maar tot mijne groote verwondering bragt hij zijn verslag uit, zóó bedaard zóó ordelijk, dat ik bekennen moet, het heden nog niet te kunnen begrijpen. De Opperbanjoost bemerkte niets of scheen niets te willen bemerken en alles liep in de beste orde af. Des anderen daags ging ik weder met hem naar den Papenberg en ook toen liet hij de sakkikruik niet met rust.

Het schip kwam binnen; wij begaven ons aan boord en vriend Bidosen bragt zijn verslag uit, even ordelijk als vroeger, zoodat ik ten slotte tot de overtuiging ben gekomen, dat de Japanners, hoe vrolijk en meedoende zij buiten de dienst zijn, zoodra deze zich weder voordoet, gemakkelijk het officiële karakter weten aan te nemen.

Over het algemeen heb ik bij de Japanners opgemekt, dat zij in de hoogste mate hunne aandoeningen, tot zelfs op het gelaat, weten te beheerschen.

Waar is het, dat zulks niet ver is van veinzerij, maar als men bedenkt, dat de dienst bij hen iets heiligs is, dan geloof ik met grond te mogen beweren, dat dit bij hen niet uit veinzerij, maar uit het bewustzijn van het gewigtige der dienst voortspruit.

Een Japanner, die eene Europesche opleiding in de diplomatie kon genieten, zou een Talleyrand zelfs beschaamd maken. »Zij kunnen,'' zoo als Jean Paul zegt, dat een goed diplomaat moet kennen, »een tor in het linkerneusgat laten opkruipen en het regter weder uit, zonder een spier te vertrekken.''

Een ander karaktertrek der Japanners is beleefdheid, geene aangeleerde, maar eene, die uit fijn gevoel voortspruit. Zij weten te raden wat een ander verlangt en begrijpen volmaakt den stelregel, dat de uiterlijke wellevendheid eene stilzwijgende overeenkomst is, om elkanders eigenliefde te eerbiedigen. Zonder lord Chesterfield gelezen te hebben, weten zij zeer goed, hoe zij zich in alle omstandigheden des levens gedragen moeten. Kleine oplettendheden, die zij van Europeanen ontvangen, stellen zij op hoogen prijs en zijn er dankbaar voor. Op de hoffelijkste wijze geven zij daarvoor hunne gevoeligheid te kennen.

Het is daarom van overwegend belang, dat er bij de Nederlandsche factorij in Japan, zooveel mogelijk, ambtenaren van fatsoenlijke huize en min of meer in het een en ander bedreven, geplaatst zijn. Met de Japanners moet men bedaard en beleefd omgaan. Tegenover elkander zijn zij nimmer grof, en het zou nadeeligen invloed uitoefenen, wanneer zij dit in de Europeanen bemerkten. Weet men iets meer, dan den gewonen loop van het dienstvak, dan hebben zij voor zoo iemand bijzondere achting. Zij zijn leergierig, willen alles weten en bezitten natuurlijken aanleg, om spoedig iets te begrijpen.

Voor hun eigenbelang is het meer dan tijd, dat zij met de westersche beschaving geheel en al bekend worden. Zij zijn er geschikt voor en kunnen, daarmede toegerust, eenmaal eene groote natie worden.

Mogen dan ook de handel, die hechte en stevige grondzuil van alle beschaving, de handen in een slaan, om, door de Japanners bekend te maken met voorwerpen van westersche nijverheid, hen langzamerhand op de hoogte onzer beschaving te brengen. Het ligt niet aan het Japansche volk. Dat wil vooruit en wel geheel uit eigen beweging. Alleen de regering weifelt, doch begint, zoo als ik vroeger reeds meldde, min of meer mede te gaan. Als die regering maar niet haarfijn hoort, dat onze naburen, de Engelschen, met de Bengalezen »to be or not to be'' spelen; alsdan maakt zij gewis gevolgtrekkingen, die bij haar alle vrees voor vreemden inval zal doen verdwijnen en zij zal de teugels weder even strak aanhalen als vroeger.

P. KNUTTEL DZN.

De welwillende deskundige hand, die het Concert, gegeven ten voordeele der nagelatene betrekkingen van wijlen den heer *van Bree*, recenseert, in de Java-Bode van den 17 jl., geeft aanleiding tot het maken eener aanmerking, aangaande deszelfs oordeel omtrent den Fluitist in de ouverture Guillaume Tell, die geheel tegenstrijdig is met die der meeste toonkunstenaars en tevens van het publiek, dien avond op genoemd concert tegenwoordig, welke allen hunne tevredenheid door toejuiching te kennen gaven.

Het is dus raadzaam dat die deskundige voortaan beter de ooren opent (zoo men ten minste mag veronderstellen dat het musicale ooren zijn), of werkelijke deskundigen raadpleegt, alvorens daaromtrent te recenseren, daar hij bij volgende fautive beoordeeling gevaar zoude hebben, in plaats *deskundig*, *onkundig* genoemd te worden.

C. E. GIESEKE.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
October.	14	Engelsch	Asfyrium	W. Stephard	Shanghaij	19 Sept.	Londen.
»	15	Hamburgsch.	Macto	H. E. Behm	Bangkok	4 »	Falmouth.
»	16	Engelsch	Monsoon	F. Womyst	Manilla.	29 Aug.	Liverpool.
»	17	Nederlandsch	Eduard Marie	M. E. Remmers	Rotterdam	1 Julij	Batavia.
»	—	Engelsch	Laurence	R. Salmon	Manilla.	8 August	Falmouth.
»	—	»	Coringa	H. Walner	Hongkong	13 Sept.	New-York.
»	—	»	Record	J. Steward	Londen	19 Junij	Hongkong.
»	18	Brem.	Lina	J. H. Meyer	Amoy	18 Aug.	New-York.
»	—	Engelsch	Cenilia	Paige.	Toos Chow	16 Sept.	Londen.
»	—	»	Inneoman	M Passmoon	Londen	25 Junij	Hongkong.
»	—	Nederlandsch	Jacobus	J. W. Loon	Rotterdam	19 »	Samarang.
»	—	Fransch.	Singapore	Guittund	Cardiff	17 Julij	Singapore.
»	—	Engelsch	Miriam	H. J. Henderson	Liverpool	23 Junij	»
»	—	Amerikaansch.	Horatio	Hungersent	Shanghay	22 Sept	New-York.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
October.	17	Nederl. Indisch	bark	Kim Teksing	Kwee Tjoenhoat	Palembang	25 Sept.	D. N. Buijs en co.
»	18	Nederlandsch.	»	Azia	C. Abrahams	Amsterdam	25 Junij.	Haager en Schuurman.
»	—	Fransch	schip	Jessore	G. Gachet	Soerabaya	12 Oct.	J. Cezard en co.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Kim Tiantaij	Lim Goanling	Cheribon	14 »	D. N. Buijs en co.
»	—	Nederlandsch	schip	Elisabeth Antoinette.	H. A. Besier	Samarang	...	B. Kopersmit en co.
»	—	»	»	Tonia	C. F. Zeeman	»	...	»
»	19	»	»	Maria Elisabeth Margarette	F. Banditz	Melbourn	17 Sept.	»
»	—	»	»	Vier Gezusters	J. Bik	Samarang	» Oct.	de Weerdt Ruijl en co.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Balheir	Moh. Seman	Banjermas	12 »	D. N. Buijs en co.
»	—	Nederlandsch	»	Waterloo	D. Duinker.	Soerabaya	...	B. Kopersmit en co.
»	20	»	schip	Louisa Maria	Tjebbes	Amsterdam	...	»
»	—	»	bark	Baltimore	E. Poestkoke	»	...	»
»	—	»	»	Eduard Maria	M. F. Remmers	Rotterdam	...	v. d. Burg Vriesendorp en co
»	—	Zweedsch	schip	Pruisessan	O. Janssen	Riouw de Janeiro	...	J. Cezard en co.
»	—	Nederl. Indsich	bark	Oeij Sinjo	...	Pecalongan	...	Gezagvoerder.
»	—	»	» »	Jadul Karim	...	Banjermas	...	D. N. Buijs en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Octob.	18	Nederl.	bark	Senior	K. L. Swart	Soerabaya.
»	—	Ned. Ind.	»	Machmoedie	Said Bahadar	»
»	—	»	»	Almas	Lim Anjan	Tagal.
»	—	Z. M.	stooms.	Marapi	kapt luit t/z. W. van Meerteren.	Riouw.
»	—	Ned. Ind.	bark	Ydroesie	Said Bafagie	Muntok.
»	—	Nederl.	schip	Helena en Anna	J. F. Lupcke	Nederland.
»	—	»	brik	Jacquelina en Elise	H. Sikkens	Amst. via Soerabaya.
»	—	Ned. Ind.	»	Nasre Madjid	Said Aijdroes	Cheribon.
»	20	»	stooms	Langan Lamongan	T Deighten	Samarang.
»	—	Nederl.	bark	Vertrouwen	H O Picardt	Soerabaya.
»	—	»	»	Brouwershaven	P. Jansen	»
»	21	»	»	Elizabeth Antoinetta	H A. Besier.	Amsterdam.
»	—	Engelsch	schip	Brookeby		Singapore.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederlandsch		bark	Commercie Compagnie	G. J Bruker qq		Haeger en Schuurman.
»		bark	Burgermeester van Reenen*.	v d Meer van Kuffeler	Indramayoe.	»
»		schip	Jacoba Helena*	L. J Wilhelmie	Rotterdam	»
»		»	Wilhelmina en Clara	D. Gaaf qq	Amsterdam	»
»		bark	Azia.	C Abrahamsz.		»
»		»	Jannette*	T Visser		B Kopersmit en co.
»		»	Bernhard Hertog van Saxe Weimar.	P. H Hazewinkel	Hongkong	»
»		schip	Tonia	C F Zeeman.	Rotterdam	»
»		bark	Waterloo	D Duinker		»
»		schip	Maria Elisabeth Margaretha	F C. Banditz		»
»		»	Burgermeester Hofman*	Dykema.	Rotterdam via Padang	van Ommeren, Rueb en co.
»		bark	Stad Middelburg	D D. Onwehand.		»
»		schip	Ternate	T. Cars Tzn.		»
»		bark	Quatre Bras	Bondix		C Bahre en G. Kinder
»		bark	Hendrik Jan	van der Meijden	Nederland via Padang	Busing, Schröder en co.
»		schip	Arij Schaeffer	J. G Kunst		B. van Leeuwen en co
»		»	Welvaart	Mooi.	Nederland	Paine Stricker en co
»		»	Ferdinandina Emma	R. A Tange	»	E Moormann en co
»		schip	Vier Gezusters*	J. Bik		de Weerdt, Ruyl en co.
»		»	Admiraal Kinsbergen	C. F Bouman	Nederland	J. Cezard en co
»		bark	Jacoba Cornelia	T Reoseboom	»	»
»		»	Aldebaran	H. G. Meijboom		Jacometti en co
Nederl. Indsch.		»	Kim Tiang Host*	Goeij Bingkiat.	Samar en Banjermass.	D. N. Buys en co.
»	»	»	Kim Hapsoen*			»
»	»	»	Corbea*	Kamaloedin		»
»	»	bark	Aladanie	Koesnin.		»
»	»	schip	Borneo*	Goe Banhok		»
»	»	bark	Kalimanten*	Lie Boenseng		»
»	»	»	Fathool Joesoer*	Sech Baozeer		»
»	»	»	Sarie Elmashoor*	Moht Yassin		»
»	»	»	Alnoer*	Said Awab Said	Samarang.	B J Jacobs.
»	»	»	Fathal Wahap*	Sech Basard	Pontianak	»
»	»	brik	Antoinette*	Chasteau	Macasser	Casselette en co
»	»	»	J C. Ross*.	J G C. Ross.	Cocos-Eiland	Adam en co.
Engelsch		bark	West*.		Londen.	Martin, Dyce en co
»		schip	Prince Charles*	Brown	Singapore	»
»		brik	Amelia Breillat*.	J Morris	Australie	Morgan, Melbourn en co
Fransch		bark	Guillaume Tell*	C. Hamel		J. Cezard en co
»		schip	Alph N. Cezard*	Le Bozec	Marseille	»
»		»	Le Cezard*	Ros	Manilla	»
»		»	Jessore*	C. Gachet	Frankrijk	»
»		brik	Alice et Helen*	Dulaurier		C Barhe en G. Kinder.
Amerikaansch		bark	Southern Cross*.	Howes	America	Maclaine, Watson en co
»		bark	Romance of the Seas	Caldwell	China	Paine, Stricker en co
Hamb.		schip	Elbe*	Muhlenroth.		Tolken, Voget en co.
»		schip	Maria Christina*	C. Voss	Hamburg	E Moormann en co.
Brem.		bark	Baltimore*.	J H Schutte	China.	C Bahre en G Kinder.
Zweedsch		»	Helda Charlotte*	Oberg	Zweden	Paine, Stricker en co
»		»	Carin Cicilia	Bergström		E. Moormann en co
Deens.		schip	Gallos?	Koppenholdt	China	Busing, Schröder en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Oct.	8	N. I.	bark Bientang Anam.	D J. de Gee.	Riouw.
»	—	Ned	Hermina Maria Elisabeth.	U Bonjer.	Batavia.
»	9	N I.	brik Karip	Pa Parisah	Jawana.
»	10	»	» Lina	J. W Stevensz	Riouw.
»	—	»	bark Justina	M J Meijer	Batavia.
»	11	»	brik Rachmanie	Sech Bawaseer.	Sumanap
»	—	»	schoen Tjilatjap	Katjoeng	Batavia
»	12	Ned.	schoenerschip Argo	A Weber	»
»	—	»	schip Vier Gezusters	J Bik	Macao.
»	—	N. I.	stooms. Langen Lamongan	Th Deighton	Batavia
»	—	»	bark Faidool Rachman	Said Alie	Riouw
»	13	»	schoen. Julij	Moh. Alie	Banjermass.
»	—	»	bark Marianna Antoinete	J C Lebert	Batavia.
»	14	Ned.	» Odilia Margaretha	C. F. Hazelhoff	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	9	N. I.	schoen. Fathool Brakat	Machmoot	Singapore.
»	—	Eng.	brik Amalia Breillat	J. Morris	Batavia
»	10	N I.	bark Sasie Almansoor	Moh Yasin	»
»	12	»	schoen. Tjilatjap	Katjoong	Soerabaya.
»	—	Ned.	bark Alblasserdam	J. Pot	Nederland
»	13	N I.	brik Karip	Pa Tarisah	Muntok
»	14	»	bark Bentang Timor	Lebie Achmet.	Soerabaya
»	—	Ned	schip Generaal Michiels	P G. Visser	Nederland.
»	—	N I.	bark Nega Laut	Th Wentholt	Cheribon.
»	15	Ned.	schip Sophia K der Nederl	J Klein	Nederland
»	—	N. I	stooms Langen Lamongan	T Deighton	Cheribon.
»	—	»	schoen. Noor Saleh	Hadj Sleman	Riouw.

In lading liggende schepen te Samarang.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch		bark	Djoedool Karim	Abdul Rassath.	Singapore.	Gezagvoerder
»	»	»	Syrin	Steendam		»
»	»	»	Sara Eleonora	D. Schuymer		Dorrepaal en co.
Fransch		schip	Grandville	Mocaer	Nantes	C. Dampitz en co.
Nederlandsch.		bark	Graaf Dirk III	C J Rotgans	Nederland	Dorrepaal en co
Nederl. Indisch		schoen.	Attsief	Sech A. b. A. Ba-asin.		Gezagvoerder.
Nederlandsch.		bark	Hermina Maria Elisabeth	U. Bonjer	Nederland	B Kopersmit en co.
Ned. Ind.		»	Saoetdin	Said Moh. bin Kassim.	Batavia	Gezagvoerder.
Nederlandsch.		»	Henricus Gerardus	K. Latjes		Mac Neill en co.
Nederl. Indisch		»	Bintang Anam	W. J de Gee		Gezagvoerder.
»		»	Justina	M. J. Meyer	Singapore	»
»		brik	Lina	J. W Steevensz		»
»		»	Rachmanie	Sech Baoesir		»
Nederlandsch.		schip	Vier Gezusters	J Bik		B Kopersmit en co.
»		schoen.	Argo	A. Weber	Nederland	Dorrepaal en co.
Nederl. Indisch		bark	Faidool Rachman	Said Alie		Gezagvoerder.
»	»	schoen.	July	Mohamat Alie		»
»	»	bark	Marianna Anthoinette	J C. Lebert		B Kopersmit en co.
Nederlandsch.		»	Odilia Margartha	C. Hazelhoff	Nederland	Thooft en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Oct.	9	Z. M	stooms. Amsterdam	k. lt. t/z de Vris.	Timor Koep
»	—	Ned.	bark Generaal de Stuers.	F. Fokkens	Guichenbaij
»	10	Hamb.	brik Cito	J. C. F Schult	Hamburg.
»	—	Ned	bark de Beurs van Rotterdam	F de Vos	Batavia.
»	11	»	» Zeelandia	W. Blaakhert	»
»	—	N. I.	» Idra Kolmona	Hadjie Aboebakar	Sambas
»	—	Ned.	» Bulgerstijn	A. J. Maas	Batavia.
»	12	»	Landbouw	Klijenenberg	Atepoepoe

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct	9	N. I.	koter Krabbe	Mardam	Pasoeroean
»	10	Ned.	bark Jonge Jan	E H. Pfeffer.	Nederland
»	11	»	» Odilia Margaretha	C. F. Hazelhoff	»
»	—	N. I	» Zein	Said Balachbal	Banjerm.
»	—	»	Carol the hern. Moelk. Bah.	Sech Osman	Cheribon.
»	12	Z. M.	stooms Amsterdam	k lt t/z de Vries.	Batavia.
»	—	N. I.	bark Ana Serie	Sech Makanoon	Padang.
»	—	Fr	schip Jessore	C Gachet	Frankrijk

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch.	Koning Willem II	J. van Eek Menkman	Sydney	Fraser Eaton en co.
Nederlandsch	Hoksing	Ho Boenting	Riouw.	Gezagvoerder.
Amerikaansch.	Oriental	Crooker Hye	Boston	
»	Redgauntlet	Andrews.	Cowes.	»
Nederlandsch.	Eersteling	C. Koens	Nederland	»
»	»	Armstrong	»	Schimmelpenninck en co.
Hamburgsch.	Christian	Binder	Manilla	van Eck en co.
Nederlandsch	Vrede	J. L. Brugggen	Nederland	Ruijl Cramer en co.
»	De Hoop van Capelle	Bok	Singapore	Mathieu en co.
Nederl. Indisch	Idra Kolmona	Hadjie Aboebakar	Sumanap	Gezagvoerder.
Engelsch	Hen Winck	F. R. Gottam.	Balie	Adam en co.

AANGEKOMEM PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 16 *tot en met den* 19 October 1857.

Met het N. I stooms *Langan Lamongan*, kapt. *T. Deighton* den heeren *Sieburgh* en *echtg.*, *Bik*, *Lawson*, *Jannette*, *Walen*, jufvrouwen *M* en *E*, *Marshall*, luit *Duchatau*, offic. *van gez van Prooyen*, benevens *Z. M. troepen* 5 *arrestanten en* 1 *banneling* van *Samarang*.

Met de Ned bark *Azia*, kapt *C. Abrahamsz*, den heeren *Gallée* en *Koppenhagen*, mevr, *Tjardie van Huskenbergh* en *kind*, *Kroon* mejuvr. *Kaizer*, *de Bruinier* en *Lotz*, van *Amsterdam*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 16 *tot en met den* 20 October 1857.

Met het N I stooms. *Langan Lamoagan*, de heeren *Pietermaat*, *Hora Siecama*, *Bett*, *Dort*, *de jonge heer van der Weijde*, 5 *officieren*, *Z. M troepen*, *bannelingen en* 2 *Chinezen*, naar *Samarang*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 13 *tot en met den* 15 *October* 1857.

AANVOER.

Van de Lampongs per prauw *Mayang*, gez. Mina Agonen.

40 pic. dammer. 10 do. zwt. peper. *Gezagvoerder*.

Van Pakkies per ned. ind. schip *Ydroesie*, gez. Said Abdulla bin alie Bafagie.

5000 pic. gouv. zout......

UITVOER

Naar Bandjermassing per ned. ind. schip *Tatas Bandjermassing*, gez. Sarief Mohamad.

1 kt. gem. kleederen. *Brandon*.
1 kt. doeken. *Said Aloewie Baodalen*.
100 keld. genever. 1 kt. wijn. *van der Meulen en co.*
15 ks. koopmanschapp. 3 klokken. 9 vn. boter. 3 muziek. doosen. 1 kt. ijzeren. 17 kop. kandelaren. 19 corg. houtwerken. 100 pic. dadels. *Alie*.
10 coll. ijzerwerken $^3/_4$ legg. arak. $^1/_2$ pijp. azijn. 20 vn. gez. vleesch. 700 ℔ brood. *Gouvernement*.

Naar Singapore per Eng. schip *Marguard Family*, Millar. agt. Adam en co.

2746 pic. rijst. *Tolken Voget en co.*
9 bn. en 37 kn. manufact. 9 vn. spijkers. uit entrep. *Andersen Tolson en co.*
23 ks. batiks. uit entrep. *Andreas en co.*
2 bn. rood. garen. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
200 keld. genever. » » *Engelhard en co.*
46 ks. kramerijen. 4 do. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
100 keld. genever. 1 kt. snurf. 3 ks. papier. 5 bn. manufact. uit entrep. *Moormann en co.*
1823 keld. genever. uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*
17 ks. provisien. » » *Picart*.
14 pic. gutta. percha. uit entrep. *Joseph*.
24 ks. manufact. uit. entrep. 66 do. brandewijn. *Adam en co.*
945 ps. buffelhuiden. *Pitcairn Syme en co.*
200 ks. zeep. *Hughan en co.*
10/m man. sigaren. *aan boord gebleven lading*.

Naar China via Samarang per Am. schip *Kathay*, gez. [illegible]

8932 pic. rijst. 381 do. rotting. *Busing Schröder en co.*

Naar Nederland via Pecalongan en Samarang per ned. schip *Hendrika*, gez. Bonn, agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

100 pic. sapanhout. 70 do. rotting. 450 do. tn. uit entrep. *N. H. M.*
1 kt. kleederen. 1 tromm. en 1 kt. diversen. *Steffels*.

Naar Soerabaya per ned. schip *Senior*, gez. Swart, agt. Bahre en Kinder.

100 vs. boter. *Gasper en co.*
1 kt. regaal. *Meyer*.
6 ks. ijzerkisten. 6 ps. machinerien. 1 kt. divers. *Hunter Houghton en co.*
2 ks. diversen. *Moter*.

Naar Banjoewangie per prauw *Padewakan*, gez. Wa Dolo.

1 corg. en $4^{11}/_{20}$ do. slendangs. $5^{3}/_{20}$ do. doeken. 4 pakk. rood. garen. *Gezagvoerder*.

Naar Banjoewangie per prauw *Padewakan*, gez. Nakoda Hamat.

$16^{11}/_{20}$ corg. slendangs. 1 do. doeken. 5 zwt. katoen. *Gezagvoerder*

Naar Tagal per ned. ind. bark *Hinggban*, gez. Lim Yoehok.

$3^{60}/_{100}$ pic. provisien. 22 pakk. zijdenstoffen. 3700 ps. sp. matten. 33 kn. thee. 1100 ps. vloersteenen. *f* 8000,- recepis. *Gezagv.*

Naar Pecalongan per ned. ind. schip *Passekan*, gez. Tan Siauwkeng.

14 ks. koopmanschapp. *Lim Kimlok*.
3 ks. provisien. *Platon*.
5 ks. mousselinis. 11 pic. was. *Said Aloewie Atas*.
2 ks. div. 3 vs. boter. 1 pak. boeken. 3 arak. maten. *van Ommeren Rueb en co.*
1300 ps. vloersteenen. 3 ks. provisien. 5 do. madera. 12 do. brandij. 2 vs. boter. 2 ks. moupelenis. *Lim Kimlok*.
7 coll. gouv. goederen. *Gouvernement*.

Naar Singapore per Arab. schip *Segaf*, gez. Sech Abdulla bin Hadman.

17886 sp. matten. div. personen.
28 ps. teentjes. *Aboedjid*
700 ps. spicie. *Jacdaan*.
6750 pic. rijst. 15 ps. buffelhuiden. *aan boord gebleven lading van Balie*.

Naar Palembang per ned. ind. schip *Djelanie*, gez. Said Moh. bin Alie.

13 ks. koopmanschapp. 1 baal. wit. garen. 20. pak. geel. garen *Sech Moh. Basalma*.
30 riem. papier. *Sech Abd. Ragrat*.
f 15000,- zilv. munt. 1 kt. en 5 corg. sarongs. *Said Moh. bin Alie*.
25 ks. ongebl. katoen. 1 kt. chitzen. 1 do. div. katoenen goederen. *Said Aloewie Satrie*.
f 200,- zilv. specie. *Hadjie Moh. Agek*.
53 ks. ps. ruwe. katoen. 22 do. madapoll. 8 do. gedr. kainpandjs 6 do. aardewerk. 1 kt. monsters. *N. H. M.*
1 kt. zuren. 1 pak. diversen. *Abeelen Dennison en co.*
2 doz. woll. baatjes. 7 ps. chitzen. 3 corg. sarongs. 3 ps. doerias 6 ellen. everlast. $3^1/_2$ doz. glaswerk. *Abdul Radjak*.
1 kt. chitzen en ginghams. *Sech Moh. Basalma*.

Zie verdere lading voor Palembang Java Bode dd. 7 Oct. 1857 No 80.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.